

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

**privind aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea
Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul energiei

Victor PARLICOV

Ministrul justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

Vizează:

Secretar general al Guvernului

Artur MIJA

Aprobată în şedinţa Guvernului
din

L E G E
cu privire la modificarea Legii Nr.10
din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și al Consiliului din 11 Decembrie 2018 privind promovarea utilizării și consumul surselor de energie regenerabilă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328/210 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.

Articol I. Legea nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial Nr. 69-77 art. 117), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Clauza de armonizare ca avea următorul cuprins

„Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și al Consiliului din 11 Decembrie 2018 privind promovarea utilizării și consumul surselor de energie regenerabilă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328/210 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.”

2. În tot textul Legii:

cuvintele „Planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile” se substituie cu cuvintele „Planul național integrat privind energia și clima”, la forma gramaticală corespunzătoare.

cuvintele „autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „instituția publică de suport” la forma gramaticală corespunzătoare;

3. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 1.** Scopul și obiectivele legii

Prezenta lege are drept scop instituirea cadrului juridic pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și pentru stabilirea obiectivelor naționale privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, în consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire, precum și ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi. Legea definește normele referitoare la schemele de sprijin, garanțiile de origine, procedurile administrative aplicabile, autoconsumul de energie electrică din surse regenerabile, cooperare regională, accesul producătorilor de energie din surse regenerabile la rețele, precum și alte prevederi necesare într-o promovare a unui consum mai mare al energiei din surse regenerabile de economia națională.”

4. Articolul 3:

noțiunea de „*biocarburant*” va avea următorul cuprins:

„*biocarburant* - combustibil lichid pentru transporturi, produs din biomasă”

noțiunea de „*biomasă*” va avea următorul cuprins:

„*biomasă* - fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică.”

noțiunea „*contract pentru diferențe*” va avea următorul cuprins:

„*contract pentru diferențe* - contract semnat între producătorul eligibil și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil care comercializează pe piața concurențială energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix (preț de exercitare) stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege. În condițiile în care prețul fix/de exercitare este mai mare decât prețul pe piață, producătorul va primi diferența de venit de la Furnizorul central de energie electrică, iar dacă prețul fix/ de exercitare este mai mic decât prețul de piață, producătorul va plăti diferența de venit Furnizorului central;”

„*contract reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile* - contract reglementat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin care Furnizorul Central de Energie Electrică achiziționează energia electrică produsă de producătorii eligibili. Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sunt diferite pentru producătorii eligibili mici și pentru producătorii eligibili mari.”

la noțiunea de „*cotă maximă de capacitate*” după textul „respectiv, stabilită” se vor introduce cuvintele „în [MW] pe o perioadă îndelungată de timp”

La noțiunea „*energie din surse regenerabile*”, după cuvintele ”energie din surse regenerabile” se completează cu cuvintele „sau energie regenerabilă”

la noțiunea „*garanție de bună execuție a contractului*” cuvintele „puse de către producătorul” se substituie cu cuvintele „puse de către un potențial producător”, cuvintele ”ce-i revin” se substituie cu cuvintele „ce i-ar reveni”, iar cuvintele „sub controlul” se substituie cu cuvintele „în beneficiul”.

la noțiunea „*garanție pentru ofertă*”, cuvintele „sub controlul” se substituie cu cuvintele „în beneficiul”

la noțiunea „*garanție pentru participare*”, cuvintele „sub controlul” se substituie cu cuvintele „în beneficiul”

noțiunea de „*producător eligibil*” va avea următorul cuprins:

„*producător eligibil* – producător de energie electrică din surse regenerabile cu dreptul de a beneficia de o schemă de sprijin, în conformitate cu prezenta lege”

„*producător eligibil mic* – producător eligibil care operează o centrală/ mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu o capacitate cumulativă mai mică decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e), inclusiv unitățile de producere a energiei electrice în regim de cogenerare pe bază de biomasă, singaz sau biogaz, indiferent de capacitate, dacă astfel este stabilit de Guvern;”

”*producător eligibil mare* – producător eligibil care operează o centrală/ mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu o capacitate cumulativă mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e);”

la noțiunea „*valoare efectivă*”, după cuvintele „de producție a biocarburanților” se adaugă cuvintele „biolichidelor sau combustibililor din biomasă”

la noțiunea „*valoare tipică*”, după cuvintele „de producție a biocarburanților” se adaugă cuvintele „biolichidelor sau combustibililor din biomasă”

se completează cu următoarele noțiuni:

„*combustibil din biomasă* - combustibili gazoși și solizi (*în continuare* - biocombustibili solizi) produși din biomasă;

„*biocarburant avansat*” - biocarburant produs din materiile prime enumerate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;

„*deșeuri* - orice substanță sau obiect pe care deținătorul le aruncă sau are intenția sau obligația să le arunce, după cum este definit de Legea nr. 209/2016 privind deșeurile”
prime variabile sau fixe

„*primă variabilă* - sprijin financiar acordat sub forma unei compensații pozitive sau negative, per kWh, calculate ca diferența dintre prețul fix/ de exercitare, stabilit în cadrul licitației, și prețul pieței angro de energie electrică, stabilit în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice;”

„*preț de exercitare* - preț determinat într-o procedură de licitație pentru acordarea de sprijin pentru energia regenerabilă, și care într-un contract pentru diferențe permite decontarea financiară prin raportare la diferența dintre acest preț și prețul pieței angro de energie electrică;”

„*prețul pieței angro de energie electrică* – prețul mediu ponderat stabilit pe un anumit interval de timp pe Piața pentru Ziua Următoare”;

„*procedura de licitație* - un proces de licitare transparent, nediscriminatoriu, care prevede participarea unui număr suficient de companii, în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil și/sau documentația de licitație, și în care sprijinul financiar este acordat pe baza criteriului celui mai mic preț, în cadrul unui proces competitiv”;

„furnizor central de energie electrică – entitate responsabilă de achiziționarea volumelor de energie electrică de la toți producătorii eligibili, în temeiul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, pentru perioada de până la înființarea pieței organizate de energie electrică conform art. 38¹, alin. (2), precum și cu responsabilitatea de achiziționare a volumelor de energie electrică producătorii eligibili mici cărora li s-a acordat statutul respectiv în cadrul procedurii de confirmare și de contra-parte în contractele pentru diferențe semnate cu producătorii eligibili desemnați câștigători ai licitațiilor, după crearea piețelor organizate;”

„comisia de licitație” – comisie constituită în conformitate cu prezenta lege, Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil pentru pregătirea documentației de licitație, organizarea și desfășurarea licitațiilor, evaluarea ofertelor și selectarea câștigătorilor pentru acordarea statutului de producători eligibil în conformitate cu articolul 35 din prezenta lege;”

”comunitate de energie din surse regenerabile – o entitate juridică:

- a) care, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, are la bază o participare deschisă și voluntară, este autonomă și este controlată efectiv de acționari sau membri situați în apropierea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de respectiva entitate juridică;
- b) ai cărei acționari sau membri sunt persoane fizice, IMM-uri sau autorități ale administrației publice locale de toate nivelurile, inclusiv municipalități;
- c) al cărei obiectiv principal este să ofere avantaje comunitare economice, sociale sau de mediu acționarilor ori membrilor săi sau zonelor locale în care își desfășoară activitatea, mai degrabă decât profituri financiare;

„autoconsumator de energie din surse regenerabile” – un consumator final care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și care poate stoca sau comercializa energia electrică din surse regenerabile produsă, cu condiția ca, în cazul unui autoconsumator non-casnic de energie electrică din surse regenerabile, aceste activități să nu constituie activitatea sa comercială sau profesională primară;

„autoconsumatori de energie din surse regenerabile care acționează în mod colectiv” – un grup de cel puțin doi autoconsumatori de energie din surse regenerabile, care se află în aceeași clădire, sau clădire cu mai multe apartamente;

„piață pe parcursul zilei lichidă” – piață pe parcursul zilei stabilită și funcțională, care întrunește următoarele criterii: (i) existența unei platforme de tranzacționare operaționale, bazată pe licitații sau pe un mecanism de tranzacționare prin corelare continuă, și unde piața pe parcursul zilei este funcțională de cel puțin 12 luni; (ii) este posibilă modificarea ofertelor până la o oră înainte de livrare (h-1); și (iii) produsele disponibile pentru a fi comercializate sunt în concordanță cu intervalul de decontare a dezechilibrului din zona respectivă de licitație;

„contract pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile de la producător – contract în baza căruia o persoană fizică sau juridică achiziționează energie electrică din surse regenerabile direct de la un producător de energie electrică;

„tranzacție inter-pares - tranzacție cu energie electrică din surse regenerabile între participanții la piață, pe baza unui contract cu condiții prestabilite care reglementează executarea și decontarea automată a tranzacției fie direct, între participanții la piață, fie indirect, prin intermediul unui participant la piață terț autorizat, cum ar fi un intermediar/ agregator. Dreptul de a încheia tranzacții *inter-pares* nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților implicate în calitate de consumatori finali, producători, furnizori sau intermediari/agregatori;

„agregator - participant la piața energiei electrice care combină sarcinile mai multor consumatori sau energia electrică produsă de mai multe surse în vederea comercializării, achiziționării sau a licitării pe orice piață de energie electrică, în sensul Legii 107/2016 cu privire la energia electrică;”

„încălzire sau răcire centralizată – distribuția energiei termice sub formă de abur, apă caldă sau lichide răcite, în cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică sau sistem centralizat de răcire, sau surse descentralizate de producție, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente, în scopul utilizării pentru încălzirea sau răcirea spațiilor sau în procese de încălzire sau de răcire;

„căldură și frig (răcire) rezidual(ă) – căldură sau frig generat(ă) în mod inevitabil ca produs secundar în instalații industriale sau de producere a energiei electrice, ori în sectorul servicii, în urma unor procese termodinamice și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizat(ă), atunci când un proces de cogenerare a fost utilizat, urmează să fie utilizat sau atunci când cogenerarea nu este justificată din punct de vedere economic;

„produse petroliere – produse petroliere principale și produse petroliere principale de tip standard, după cum sunt definite în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere*”;

„producător de biocombustibil – persoană juridică care produce și comercializează biocarburanți, biolichide și/sau combustibili din biomasă;

5. Articolul 5 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin nu sunt revizuite într-un mod care să afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și să afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de implementarea contractelor pentru diferențe, după cum este stabilit de prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației comunitare adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice.”

6. Articolul 6:

La alin. (1) lit. b) va avea următorul cuprins:

„b) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima”

La alin. (1) lit. c) va avea următorul cuprins:

„c) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul de energie în sectorul transporturi, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima”

la alineatul (2), cuvintele „planul național de acțiuni în domeniu energiei din surse regenerabile” se substituie cu cuvintele „Planul Național Integrat privind Energia și Clima”

7. Articolul 7:

La alineatul (1), după cuvintele „se calculează ca suma următoarelor” se substituie cu textul ”se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prezentul articol și se determină ca suma următoarelor componente:”

La alineatul (2), după textul ”în consumul final brut de energie,” se completează cu textul „determinat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prezentul articol,”

la alineatul (3), după cuvintele „criteriilor de durabilitate”, se completează cu cuvintele „și criteriilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) La calcularea consumului final brut de energie electrică din surse regenerabile, în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile:

- a) se ia în calcul energia electrică produsă de autoconsumatorii de energie din surse regenerabile, inclusiv consumul propriu asigurat din surse regenerabile, cât și energia electrică produsă în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile;
- b) nu se ia în calcul energia electrică produsă de hidrocentralele cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent;
- c) În cazul centralelor electrice hibrid, care utilizează surse regenerabile și convenționale de energie, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează în baza conținutului său de energie;
- d) Energia electrică generată de centralele hidroelectrice și instalațiile eoliene, se consideră în conformitate cu regulile de normalizare, stabilite în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

alineatul (6) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins „Cantitatea de energie utilizată pentru încălzire și răcire și care ar urma să fie considerată energie din surse regenerabile

în sensul alin. (1), se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, care va ține seama de utilizarea energiei în toate sectoarele de consum final.”

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi este stabilit în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile”

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) Consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prevederile art. 8.”

alineatul (11) va avea următorul cuprins:

„(11) La calcularea consumului final brut de energie, cantitatea de energie consumată în sectorul aviației, ca proporție din consumul final brut de energie, se consideră a nu fi mai mare de 6,18 %.”

alin. (12) se abrogă;

se completează cu alin. (13) cu următorul cuprins:

„(13) Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile (*în continuare* – instituția publică de suport) calculează ponderea energiei din surse regenerabile, pentru anul precedent de gestiune, în conformitate cu prevederile prezentei legi și Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, și prezintă rezultatele calculelor în raportul său anual de activitate, elaborat în conformitate cu prevederile de la art. (11), alin. (7) al Legii nr. 139/2016 cu privire la eficiența energetică, sau la cererea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.”

8. Articolul 8:

alineatul (1) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins:

„(1) Pentru calcularea consumului final de energie în transporturi se utilizează valorile privind conținutul energetic al carburanților utilizați în transporturi, după cum este prevăzut în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile”

alineatele (2)-(5) se abrogă

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Pentru realizarea prevederilor prezentului articol, se introduc următoarele obligații de raportare semestrială, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, în formă electronică, către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și instituția publică de suport:

- a) importatorii de produse petroliere – obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburanți și produse petroliere procurate, după caz, de pe piața locală sau

importate, în vederea producerii amestecului în conformitate cu prevederile prezentei legi, și/sau cantitățile de produse petroliere importate care deja conțin cota prestabilită de biocarburanți. Informațiile cu privire la biocarburanți vor include detalii privind cantitățile și cota biocarburanților în amestec, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26⁷, alin. (1), lit. a) - d).

- b) vânzătorii cu amănuntul de produse petroliere - obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de carburanți comercializați, inclusiv date cu privire la cantitățile și cota biocarburanților din componența acestora. Informațiile cu privire la biocarburanți vor include detalii privind cantitățile și cota biocarburanților în amestec, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26⁷, alin. (1), lit. a) - d).
- c) producătorii de biocarburant – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburant comercializat pe piața locală și exportate, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26⁷, alin. (1), lit. a) – d).

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Pentru nerespectarea obligației stabilite la alin. (6), importatorii de produse petroliere principale, vânzătorii cu amănuntul de produse petroliere și producătorii de biocarburant, sînt pasibili de a fi sancționați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu sancțiune financiară în valoare de maximum 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, respectiv, comercializarea biocarburanților, respectând procedura stabilită la art. 20 din Legea cu privire la energetică;”

9. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 9.** Planul național integrat privind energia și clima”.

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează, cu asistența instituției publice de suport și în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului, Planul național integrat privind energia și clima. Planul este elaborat în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și un regulament privind mecanismul de guvernanta energetică, aprobat de Guvern.

(2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie obiectivele naționale în domeniul energiei regenerabile, traiectoriile orientative pentru fiecare din componentele stabilite în art. 7, alin. (1), măsurile de politică în domeniul promovării consumului energiei din surse regenerabile de către toate sectoarele economiei naționale și care urmează a fi implementate în perioada vizată în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite.

(3) Instituția publică de suport elaborează un raport cu privire la implementarea măsurilor de promovare a consumului de energie din surse regenerabile incluse în Planul național integrat privind energia și clima, implementate în anul precedent de gestiune, în cooperare cu instituția desemnată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului, îl transmite organului ierarhic superior și Guvernului pentru informare, și-l publică pe pagina sa web oficială.

(4) În procesul de elaborare și/sau modificare (actualizare) a Planului național integrat privind energia și clima, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei ține cont de evaluările efectuate în conformitate cu art. 17, alin. (3) și alin. (4), și de rezultatul evaluării, după caz actualizate, a necesității de dezvoltare a infrastructurii de încălzire și răcire centralizată, cu scopul de a atinge obiectivul național cu privire la consumul de energie regenerabilă pentru încălzire și răcire, inclusiv obiectivul național privind ponderea energiei regenerabile în consumul final brut de energie ”

10. Articolul 10:

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) aprobă Planul național integrat privind energia și clima și îl prezintă Secretariatului Comunității Energetice;

la litera d), după cuvintele „în domeniul energiei din surse regenerabile” se completează cu textul „după aprobarea acestora de către autoritatea competentă în domeniul concurenței și ajutorului de stat;”

la litera e), cuvintele „condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de” se exclud, iar după textul „schemei de sprijin stabilite la art. 34”, se completează cu textul „, în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite de Planul național integrat privind energia și clima”;

se completează cu litera k¹) – k²) cu următorul cuprins:

”k¹) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, și aprobă Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; k²) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în protecției mediului, și aprobă Regulament privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă;

11. Articolul 11:

la alineatul (1), lit. b), cuvintele „respectând condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de” se substituie cu cuvintele „în conformitate cu”;

la alineatul (1), lit. e), textul ”31 martie” se substituie cu textul ”30 iunie”;

la alineatul (2), după cuvintele ” în domeniul energiei colaborează” se completează cu textul ”cu Secretariatul Comunității Energetice,”

12. Articolul 12:

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) elaborează Regulamentul privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, care va conține, de asemenea, descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor

din biomasă, și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei, în sensul art. 26², alin. (3).”

se completează cu alinetele a²) și a³) cu următorul cuprins:

„a²) participă, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, la elaborarea, modificarea, actualizarea și raportarea cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima”;

”a³) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea evaluării strategice de mediu pentru Planul național integrat privind energia și clima, în conformitate cu art. 7 și 8 ale Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu;”

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum și aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră;”

13. Articolul 13:

Denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„Articolul 13. Atribuțiile instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile”

La alineatul (1), cuvintele ”Agenția pentru Eficiență Energetică” se substituie cu cuvintele ”Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile”;

la alineatul (1), lit a) după cuvintele „dezvoltării și utilizării”, se completează cu cuvintele „eficiente ale”;

alin. (1) se completează cu lit. a¹):

”a¹) atrage și gestionează resurse financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor/programelor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. În vederea susținerii inițiativelor și eforturilor autorităților administrației publice locale, instituțiilor și autorităților publice, în atragerea resurselor financiare din partea donatorilor și partenerilor de dezvoltare pentru implementarea proiectelor în domeniile sale de competență, elaborează și, după caz, implementează, programe cu mobilizare rapidă și facilă a contribuțiilor financiare solicitate, în limitele bugetului disponibil”

la alineatul (1), lit. e), după cuvintele „zonelor industriale” se completează cu textul ”, comerciale”;

la alineatul (1), lit. f) după cuvintele „zonelor industriale” se completează cu textul „, comerciale”;

la alineatul (2), cuvintele „Agenția pentru Eficiență Energetică” se substituie cu cuvintele „instituția publică de suport”, iar după textul „evaluare a conformității,” se completează cu cuvintele „cu Secretariatul Comunității Energetice și”;

14. Articolul 14:

la alin (1), lit. b), cuvintele „ și pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale” se omit;

alin. (1) se completează cu lit. b³) – b⁴) cu următorul cuprins:

”b³) instituie și ține registrul producătorilor de biocarburanți, cu luarea în considerare a categoriilor stabilite la art. 26⁷, alin. (1), lit. a)-d);

b⁴) instituie și ține registrul facilităților industriale locale de amestec a biocarburanților cu carburanți, cu luarea în considerare a categoriilor de biocarburanți stabilite la art. 26⁷, alin. (1), lit. a)-d);

la alineatul (1), lit. c), va avea următorul cuprins:

”c) elaborează și aprobă modelul contractului pentru diferențe, modelul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, modelul contractului de autoconsumator de energie din surse regenerabile - anexă la contractul de furnizare a energiei electrice, modelul contractului de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile;”;

alin. 1 se completează cu lit. c¹) – c²) cu următorul cuprins:

„c¹) elaborează și aprobă clauzele obligatorii la contractul pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile de la producător, precum și modelul contractului pentru tranzacții inter-pares;”

c²) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, luând în considerare principiile stabilite la art. 395;”

la alineatul (1), lit. e), va avea următorul cuprins:

„e) stabilește, în conformitate cu Planul național integrat privind energia și clima și traiectoria orientativă trasată de acesta, cantitățile și cotele minime anuale de biocarburanți care urmează să fie achiziționate în mod obligatoriu de către importatorii de produse petroliere principale de la producătorii locali, în dependență de cota-parte deținută de aceștia pe piața produselor petroliere principale, și după caz, din import, pentru a fi utilizați în amestecul produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi.”

alin. (1) se completează cu lit. f¹) cu următorul cuprins:

„f¹) participă în calitate de membru în Comisia de licitație;

alin. (1) se completează cu lit. g¹) cu următorul cuprins:

„g¹) stabilește prețuri plafon pentru biocarburanții produși local, pe categoriile stabilite la art. 26⁷, alin. (1), lit. a)-d), în corespundere cu prețul de comercializare a biocarburanților pe piețele europene, care urmează a fi considerate în contextul obligației importatorilor de produse petroliere principale de procurare a biocarburanților produși local;

la alineatul (1), lit. h), va avea următorul cuprins:

”h) monitorizează respectarea de către importatorii de produse principale și vânzătorii cu amănuntul a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, inclusiv a obligației de procurare a biocarburanților produși local, de import și/sau comercializare a produselor petroliere cu o cotă prestabilită de biocarburanți, în conformitate cu prevederea de la lit. e), și aplică sancțiuni în cazurile prevăzute la art. 29 alin. (3) și la art. 8 alin. (7);”

15. Articolul 16:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

”(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, instituția publică de suport, autoritățile publice locale, adoptă și implementează reglementări, normative în construcții, standarde și coduri în domeniul construcțiilor care promovează eficiența energetică și consumul de energiei din surse regenerabile în construcții.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Prin reglementările, codurile și normativele în construcții, Guvernul și autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege, și art. 24 din Legea 139/2018 cu privire la eficiența energetică;

la alineatul (3), cuvintele „actele normative în domeniu” se substituie cu cuvintele ”Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor.”;

alineatul (4) se abrogă.

16. Articolul 17:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

”(1) Guvernul și autoritățile administrației publice locale, în activitățile de urbanism și amenajare a teritoriului, promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire și cogenerarea de înaltă eficiență, în sensul Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică, și iau în considerare rezultatele evaluării ample a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, elaborată în conformitate cu art. 24 a Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică;”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) La planificarea, proiectarea, construirea și/sau renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale, autoritățile administrației publice locale iau în considerare combinarea optimă a tehnologiilor și echipamentelor de eficiență înaltă, de valorificare a energiei regenerabile, sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, în conformitate cu prevederile și obligațiile stabilite în prezenta lege, Legea 92/2014 privind energia termică și promovarea cogenerării și Legea 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor.”

se completează cu alin. (6) cu următorul cuprins:

„(6) Autoritățile administrației publice locale de toate nivelurile, la eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, conform prevederilor Legii 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pentru clădirile de locuit cu mai multe apartamente noi, clădirile cu destinație mixtă sau alt tip de clădiri noi, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, iau în considerare prevederile de la art. 26⁶, alin. (8).”

17. Articolul 18:

Articolul va avea următorul cuprins:

”**Articolul 18.** Atribuțiile Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor

Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor efectuează supravegherea pieței biocombustibilului solid, sub aspectul asigurării calității produselor plasate pe piață, în conformitate prevederile art. 26 și Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid, aprobat de Guvern.”

18. Articolul 21:

la alin. (1), cuvintele ”și producerea biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale” se omit;

alin. (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Activitatea de producere a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale sau, la decizia producătorului este exportată pe piețele externe, se desfășoară de persoanelor care întrunesc următoarele condiții:

- a) sînt înregistrate în Republica Moldova, prezintă documentul confirmativ în acest sens și nu sînt în procedură de insolabilitate;
- b) prezintă raportul financiar pentru anul precedent, în cazul persoanei juridice care activează, sau extras din contul bancar, în cazul inițierii afacerii;
- c) certifică calitatea biocarburantului produs prin intermediul certificatului de conformitate;
- d) sunt înregistrate în registrul producătorilor de biocarburanți, stabilit conform art. 14, alin. (1), lit. b³).

alin. (7) se abrogă;

19. Articolul 24 va avea următorul conținut:

„(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică definesc, conform competențelor, cerințele tehnice minime pentru echipamentele și sistemele care produc energie din surse regenerabile pentru a beneficia de schemele de sprijin.

(2) La elaborarea cerințelor tehnice se țin cont de standardele naționale, inclusiv etichete ecologice, etichete energetice, alte sisteme de referințe tehnice stabilite de organismele de standardizare, precum și de cerințele tehnice aplicate în rețelele interconectate la nivel European de energie electrică și de gaze naturale.

(3) Programele de finanțare a proiectelor de valorificare a energiei din surse regenerabile, implementate din mijloace bugetare sau extrabugetare, inclusiv de instituția publică de suport conform prevederilor de la art. 13, alin. (1), lit. a¹), promovează adoptarea tehnologiilor cu o performanță energetică înaltă, conformă standardelor Uniunii Europene.

20. Articolul 25:

Titlul articolului va avea următorul cuprins:

” **Articolul 25.** Asigurarea calității și durabilității energiei electrice și termice din surse regenerabile, a biogazului și a biocarburanților”

la alineatul (1), după cuvintele „tehnologia de consum” se completează cu cuvintele ”și criteriile de durabilitate stabilite față de biocarburanți, biolichide și combustibili de biomasă”

21. Articolul 26 va avea următorul cuprins:

”**Articolul 26.** Asigurarea calității biocombustibilului solid

(1) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid are loc în strictă corespundere cu cerințele de calitate stabilite în Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid.

(2) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid se face doar cu deținerea informației privind calitatea produsului (etichetei).

(3) Respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul cu privire la biocombustibil solid nu scutește producătorul de biocombustibil solid de respectarea prevederilor prezentei legi cu privire la criteriile de durabilitate stabilite în raport cu biocombustibilii solizi.

(4) Autoritățile administrației publice locale de toate nivelurile, la desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru procurarea biocombustibilului solid, solicită prezentarea în cadrul procedurii de către producătorul de biocombustibil solid a etichetei produsului, întocmită în conformitate cu Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid, cu luarea acesteia în considerare în modul corespunzător.

22. Se completează cu articolele 26¹ și 26² cu următorul conținut:

„**Articolul 26¹.** Criterii de durabilitate

(1) Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt stabilite în Regulamentul privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, aprobat de Guvern.

(2) Energia din biocarburanți, biolichide și combustibili de biomasă, produși din biomasă agricolă și biomasă forestieră, sau din deșeurile și reziduurile provenite de pe terenuri agricole, indiferent dacă biocarburanții, biolichidele și biomasa au fost obținute/produse și, respectiv, cultivate, în Republica Moldova sau în afara acesteia, este luată în considerare în scopurile specificate la lit. a) - c) numai dacă sunt îndeplinite criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în Regulamentul aprobat în conformitate cu alin. (1):

- a) de a contribui la atingerea obiectivelor naționale pentru un anumit orizont de timp, după cum sunt stabilite în Planul național integrat privind energia și clima;
- b) de a determina și măsura respectarea obligației referitoare la consumul de energie regenerabilă, inclusiv a obligațiilor prevăzute de prezenta lege;
- c) de a stabili eligibilitatea producătorului de biocombustibili de a beneficia de sprijin financiar pentru producerea de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă.

(3) La elaborarea Regulamentului privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, Guvernul stabilește condiții adiționale pentru produsele menționate la alin. (2) în vederea contabilizării și luării în considerare în scopurile menționate la lit. a) - c) ale acestuia:

- a) pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă produși din biomasă agricolă – condiții în raport cu materiile prime ce provin de pe terenuri bogate în biodiversitate, terenuri cu stocuri mari de carbon, terenuri care anterior au deținut statutul de turbării;
- b) pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă produși din biomasă forestieră – condiții care ar reduce riscul de utilizare a biomasei forestiere obținute printr-un proces de producție nedurabil, care ar asigura respectarea unui set de criterii prestabilite referitoare la exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură;

(4) Prin derogare de la alin. (2), instalațiile care utilizează combustibili din biomasă pentru producerea de energie electrică, încălzire și răcire sunt obligate să respecte criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în Regulamentul privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă în vederea considerării energiei acestora în scopurile menționate la lit. a) - c) ale alin. (2), în condițiile în care puterea termică nominală totală a acestora este egală cu sau mai mare de 20 MW, în cazul biocombustibililor solizi și cu o putere termică nominală totală egală sau mai mare de 2 MW, în cazul combustibililor din biomasă gazoși.

(5) Energia electrică din combustibili din biomasă se ia în considerare în scopurile menționate la alin. (2) lit. a) - c), în condițiile în care sunt îndeplinite una sau mai multe dintre următoarele cerințe:

- a) este produsă în instalații cu o putere termică nominală totală mai mică de 50 MW;
- b) pentru instalațiile cu o putere termică totală nominală cuprinsă între 50 și 100 MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență, iar pentru instalațiile de producere

doar a energiei electrice (centrale termoelectrice), este atinsă o performanță energetică asociată cu cele mai bune tehnici disponibile, în sensul Legii 227/2022 privind emisiile industriale;

- c) pentru instalațiile cu o putere termică nominală totală mai mare de 100 MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență, iar pentru instalațiile de producere doar a energiei electrice (centrale termoelectrice), este produsă în condițiile unui randament net-electric de cel puțin 36%;
- d) este produsă prin aplicarea captării și stocării CO² din biomasă.

(6) Pentru situațiile menționate alin. (5), lit. a) - c), instalațiile de producere doar a energiei electrice (centrale termoelectrice) pot fi considerate doar în condițiile în care acestea nu utilizează combustibili fosili în calitate de combustibil principal și doar dacă utilizarea cogenerării de înaltă eficiență nu este fezabilă.”

Articolul 26². Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate

(1) Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate are loc în conformitate cu prevederile prezentului articol și a Regulamentului privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă.

(2) În vederea considerării biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă în scopurile prevăzute la articolul 26¹, alin. (2), producătorii de biocombustibili trebuie să îndeplinească criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

(3) În vederea implementării prevederii de la alin. (2), producătorii de biocombustibili utilizează un sistem de echilibrare a masei care:

- a) permite amestecarea loturilor de materii prime sau combustibili cu caracteristici diferite de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră;
- b) permite amestecarea loturilor de materii prime cu conținut energetic diferit pentru prelucrare ulterioară;
- c) solicită ca un amestec să fie însoțit de informații privind caracteristicile de durabilitate și dimensiunile loturilor menționate la lit. a);
- d) asigură că suma tuturor loturilor scoase dintr-un amestec este descrisă în aceeași cantitate și prin aceleași caracteristici de durabilitate ca suma loturilor adăugate la amestec și necesită ca echilibrul să fie realizat pe o perioadă adecvată;
- e) se asigură că fiecare lot este contabilizat o singură dată în consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, sau după caz în consumul final brut de energie din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, sau în consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor;
- f) furnizează informații cu privire la faptul dacă a fost beneficiat de sprijin pentru producerea respectivelor loturi.

(4) Producătorii de biocombustibili au obligația de a asigura, în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat la alin. (1), următoarele:

- a) prezentarea, în adresa Agenției de Mediu, a informațiilor cu privire la respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și să pună la dispoziția acesteia datele relevante care au fost utilizate pentru pregătirea acestor informații;
- b) organizarea evaluărilor anuale independente a informațiilor transmise conform lit. a) și furnizarea dovezilor că evaluare este efectuată în termenii stabiliți în Regulamentul menționat la alin. (1). Evaluarea independentă trebuie să confirme că sistemele utilizate sunt exacte, fiabile și protejate de falsificare. Atunci când se efectuează o evaluare independentă, se estimează frecvența de eșantionare, metodologia și fiabilitatea datelor.

(5) Informațiile aferente implementării obligației de la alin. (3) și prezentate într-o formă standardizată Agenției de Mediu conform alin. (4), includ date adecvate și relevante aferente biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu privire la măsurile luate pentru a proteja solul, apa și aerul, pentru a restabili solul degradat și pentru a evita consumul excesiv de apă în teritoriile cu deficit de apă.

(6) Obligațiile prevăzute de prezentul articol sunt îndeplinite indiferent de originea geografică a biomasei din care sunt produse biolichidele.

(7) Producătorii de biocombustibili verifică dacă materiile prime și/sau biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin obținerea de certificate din schemele voluntare naționale sau internaționale aprobate sau recunoscute de autoritățile competente.

(8) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul protecției mediului, pune în aplicare o schemă națională de certificare care să stabilească standarde pentru producția de biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă și să certifice că respectivele standarde și criterii de durabilitate și criterii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt îndeplinite de către producătorii de biocombustibili.

23. Se completează cu Capitolul IV¹ cu următorul cuprins

”Capitolul IV¹.

CONSUMUL DE ENERGIE REGENERABILĂ PENTRU ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

”Articolul 26³ Creșterea consumului de energie regenerabilă în sectorul de încălzire și răcire

(1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie regenerabilă în economia națională, în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei regenerabile utilizată în acest scop. Ponderea energiei regenerabile în sectorul de încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

(2) În cazul în care ponderea energiei regenerabile utilizate în sectorul de încălzire și răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (1). În cazul în care ponderea energiei regenerabile în sectorul de încălzire și răcire este cuprinsă în intervalul 50% și 60%, se consideră că această pondere îndeplinește jumătate din creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (1).

(3) Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și sistemele centralizate de răcire contribuie la creșterea ponderii energiei regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, în sensul prevederii de la alin. (1), prin creșterea ponderii energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizate.

(4) În cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile, căldura și frigul rezidual în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și sistemele centralizate de răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (3).

(5) În cazul în care nu este atinsă creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (1), instituția publică de suport prezintă informații cu privire la evoluția real înregistrată în raportul cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima și furnizează Secretariatului Comunității Energiei, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei detalii cu privire la motivele evoluției limitate înregistrate, inclusiv detalii cu privire la implementarea măsurilor stabilite la art. 26⁴.

(6) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei evaluează, cu suportul instituției publice de suport, potențialul utilizării energiei din surse regenerabile și al căldurii și răcirii reziduale în sectorul de încălzire și răcire. Evaluarea include analiza spațială a zonelor potrivite pentru implementarea cu risc ecologic scăzut și estimarea potențialului pentru proiecte casnice la scară mică și va fi inclusă în evaluarea amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, realizată în conformitate cu prevederile art. 24, alin. (1) a Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Articolul 26⁴. Măsuri pentru creșterea consumului energiei regenerabile în sectorul de încălzire și răcire

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește, în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, inclusiv asigurarea faptului că sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și sistemele centralizate de răcire contribuie la creșterea consumului de energie regenerabilă în sectorul de încălzire și răcire, după cum este stabilit în art. 26³.

(2) Măsurile stabilite în conformitate cu alin. (1) urmăresc să acorde prioritate celor mai eficiente tehnologii disponibile, accesibile tuturor consumatorilor, în special celor din gospodăriile cu venituri mici sau vulnerabile.

(3) Măsurile stabilite în conformitate cu alin. (1) sunt stabilite pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii și în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

(4) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, stabilește măsuri de stimulare pentru instalarea, în clădiri, a sistemelor eficiente de

încălzire și răcire ce utilizează energia regenerabilă și înlocuirea instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili.

(5) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește măsuri de stimulare a utilizării energiei regenerabile sau a căldurii și frigului rezidual în procesele industriale de încălzire și răcire.

„Articolul 26⁵. Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și sistemele centralizate de răcire

(1) Unitățile termoelectrice, în sensul Legii 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, conectează producătorii de energie termică din surse regenerabile și furnizorii de căldură reziduală la rețeaua termică și achiziționează căldura sau frigul din surse regenerabile de energie și căldură sau frigul rezidual de la respectivii producători sau furnizori.

(2) O unitate termoelectrică poate refuza conectarea sau procurarea căldurii sau frigului, după cum este stabilit în alin. (1), în următoarele condiții:

- (a) sistemul este lipsit de capacitatea necesară din cauza altor furnizări de energie termică sau răcire reziduală, energie termică sau frig din surse de energie regenerabilă sau produse prin cogenerare de înaltă eficiență;
- (b) energia termică sau răcirea de la un furnizor terț nu întrunește parametrii tehnici necesari pentru conectarea și asigurarea funcționării fiabile și sigure a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul centralizat de răcire; sau
- (c) unitatea termoelectrică demonstrează că asigurarea accesului la rețea ar duce la o creștere excesivă a costurilor pentru încălzire sau răcire pentru consumatorii finali, în comparație cu costurile utilizării surselor existente de producere a energiei termice sau frigului.

(3) Atunci când o unitate termoelectrică refuză conectarea unui furnizor de încălzire sau răcire în conformitate cu alin. (2), aceasta trebuie să furnizeze informații furnizorului terț și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la motivele refuzului, precum și condițiile care trebuie îndeplinite și măsurile care trebuie implementate la nivel de rețea pentru a permite racordarea acestuia. .

(4) Unitățile termoelectrice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau sisteme centralizate de răcire descrise de următoarele performanțe sau caracteristici, sunt exceptate de obligația stabilită la alin. (1):

- (a) sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire;
- (b) sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire care exploatează cogenerarea de înaltă eficiență;
- (c) sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și sisteme centralizate de răcire care, în baza planurilor și conceptelor de dezvoltare, sprijinite, după caz, de planurile investiționale, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, către data de 31 decembrie 2025 ar devenit sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire;

(d) sistem de alimentare centralizată cu energie termică și sistem centralizate de răcire cu o putere termică nominală totală sub 20 MW.

(5) Unitatea termoelectrică descrie și publică pe pagina sa web oficială condițiile și procedurile de conectare la rețea și achiziționare energiei termice și frigului din surse regenerabile de energie și căldurii sau frigului rezidual, în conformitate cu un regulament aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energie.

(6) Unitățile termoelectrice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și sisteme centralizate de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, în sensul Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică, vor aproba și publica pe paginile sale web oficiale un plan de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor în vederea corespunderii criteriilor înaintate față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire până la 31 Decembrie 2025.

(7) Planul de măsuri menționat la alin. (6) va conține:

- (a) o analiză a potențialului surselor de energie termică din surse regenerabile de energie și a excesului de energie termică din sistem, cauzat din motive precum ar fi reducerea pierderilor de energie termică în sistem, optimizarea funcționării sistemului, scăderea temperaturii de încălzire necesare la consumatorul final, și alte măsuri cu impact similar;
- (b) o analiză a altor opțiuni care direct sau indirect permit sau accelerează creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a excesului de energie termică din sistem;
- (c) o evaluare a potențialului sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și sistemelor centralizate de răcire de a participa la piața energiei electrice de echilibrare, de a presta servicii de sistem, inclusiv prestarea serviciului de răspuns la cerere și stocarea excesului de energie electrică din surse regenerabile, elaborată de unitatea termoelectrică în cooperare cu operatorii de sistem, în sensul Legii 107/2016 cu privire la energia electrică;
- (d) evaluarea rentabilității și fezabilității, din punct de vedere a costurilor, a exploatării potențialului și resurselor descrise;
- (e) măsuri și activități de creștere a ponderii energie din surse regenerabile și a excesului de energie termică în distribuția de energie termică și frig, inclusiv estimarea costurilor investițional necesare și stabilirea termenilor de implementare;
- (f) măsuri și activități pentru atingerea și menținerea unei performanțe energetice înalte a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv estimarea costurilor investițional necesare și stabilirea termenilor de implementare;
- (g) un sumar al măsurilor planificate și alte informații relevante.

(8) Unitatea termoelectrică prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică rapoarte anuale cu privire la progresul implementării măsurilor cuprinse în planul de măsuri prevăzut la alin. (6). Unitatea termoelectrică actualizează planul de măsuri o dată la patru ani sau mai frecvent, în condițiile în care obiectivele și criteriile stabilite la alin. (7) s-au modificat esențial.

Articolul 26⁶. Drepturile și obligațiile consumatorilor de energie termică și de răcire

(1) Furnizorii de energie în cadrul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și sistem centralizat de răcire trebuie să pună la dispoziția consumatorilor finali informații privind performanța energetică a sistemului și ponderea energiei din surse regenerabile consumată, prin intermediul paginilor sale web oficiale, factura pentru energie termică, cel puțin odată pe an, la cererea consumatorilor finali sau într-un alt mod ușor accesibil.

(2) Consumatorul final de energie din cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și sistem centralizat de răcire, care nu întrunește criteriile unui sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire sau nu devine astfel către 31 decembrie 2025, după cum este stabilit la art. 26⁵, alin. (6), are dreptul de a se deconecta de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și sistemul centralizat de răcire prin rezilierea sau modificarea contractului pentru a produce el însuși încălzire sau răcire din surse regenerabile. Deconectarea poate avea loc dacă consumatorul final demonstrează, utilizând o metodologie aprobată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și un set prestabilit de ipoteze de calcul, că soluția de alimentare alternativă planificată pentru încălzire sau răcire are ca rezultat o performanță energetică semnificativ mai bună.

(3) Dreptul la deconectare menționat la alin. (2) poate fi exercitat de către consumatorii casnici și non-casnici. În cazul clădirilor de locuit cu mai multe apartamente, clădirilor cu destinație mixtă sau altor tipuri de clădiri, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, prin derogare de la art. 42, alin. (8) și (9) ale Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, deconectarea poate fi efectuată numai la nivelul întregii clădiri.

(4) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică aprobă principiile și regulile și de compensare, de către consumatorul/ consumatorii deconectați, a costurilor cauzate direct de deconectarea fizică și de partea neamortizată a activelor utilizate pentru furnizarea energiei termice și frig consumatorului/ consumatorilor respectivi.

(5) Costurile cu deconectarea de la un sistem de alimentare centralizată cu energie termică și sistem centralizat de răcire ce urmează a fi compensate de consumatori sunt determinate de unitățile termoelectrice în baza regulamentului aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și se coordonează cu Agenția.

(6) Orice clădire de locuit cu mai multe apartamente nouă, clădiri cu destinație mixtă sau alt tip de clădiri noi, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, sunt conectate în mod obligatoriu la sistemele eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, sau la cele care în condițiile prevederii de la art. 26⁵, alin. (6) ar deveni astfel către 31 decembrie 2025. Obligația investitorilor în respectivele clădiri intervine în condițiile în care clădirea ce urmează a fi construită se află în raza de acoperire a unui sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire sau se va afla în raza acestora în conformitate cu planuri de perspectivă privind extinderea și

dezvoltarea rețelelor termice, elaborate de unitățile termoelectrice în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

(7) Prin derogare la prevederea de la alin. (6), investitorii pot opta pentru o soluție alternativă de alimentare cu energie termică și frig a clădirii ce urmează a fi construite, în condițiile în care demonstrează că ar atinge o performanță energetică semnificativ mai bună, urmând să respecte cerințele minime de performanță energetică și de consum a energiei din surse regenerabile după cum sunt stabilite de Legea 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor și descrise în Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Evaluarea elaborată de investitor este efectuată de un auditor energetic (categoria clădiri), în sensul Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică, care utilizează metodologia aprobată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și setul prestabilit de ipoteze de calcul, menționată la alin. (2).

(8) Autoritățile administrației publice locale iau în considerare, în mod obligatoriu, avizele unităților termoelectrice cu privire la posibilitatea conectării, la zi sau în perspectivă, a unei sau mai multor clădiri la sistemul sistem eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, în sensul alin. (6), precum și, după caz, concluziile evaluării elaborate de investitor și avizate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, la eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare conform prevederilor Legii 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.”

24. Se completează cu Capitolul IV² cu următorul cuprins

”Capitolul IV².

CONSUMUL DE ENERGIE REGENERABILĂ ÎN TRANSPORTURI

Articolul 26⁷. Creșterea consumului energiei regenerabile în sectorul transporturi

(1) Guvernul stabilește, prin intermediul Planului național integrat privind energia și clima, ponderea energiei regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculat în baza următoarelor componente:

- (a) ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere;
- (b) ponderea biocarburanților și biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale;
- (c) ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;
- (d) ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, și anume prin extinderea semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, cu excepția cazului în care acestea sunt certificate ca fiind biocarburanți, biolichide sau

combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor.

(2) Ponderea energiei regenerabile în sectorul transporturi este calculat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.”

Articolul 26⁸. Măsurile pentru creșterea consumului energiei regenerabile în sectorul transporturilor

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește, după caz în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru dezvoltarea industriei naționale de producere a biocarburanților și stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi, considerând următorul set minim de măsuri:

- a) Impunerea, importatorilor de produse petroliere principale, a obligației de comercializare pe piață a carburantului în amestec cu un anumit procent/ cantitate de biocarburant, în mod prioritar produs local, și/sau de import (inclusiv deja în compoziția produselor petroliere principale la importul acestora), inclusiv măsuri de asigurare a conformității, asigurându-se că sunt luate în considerare gradele de maturitate ale diferitelor tehnologii și de costurile aferente acestora;
- b) Obligarea importatorilor de produse petroliere principale, a cumpărătorilor cu ridicata, în condițiile în care procură produsele petroliere pentru consum propriu, precum și vânzătorii cu amănuntul, să asigure respectarea cerințelor privind cotele/ cantitățile minime de amestec a biocarburanților în carburanții comercializați spre consum final, conform art. 26⁷, alin. (1);
- c) Adoptarea unei scheme de certificare a biocarburanților produși local, a amestecurilor de biocarburanți și carburanți produse local sau, de recunoaștere a certificatelor de conformitate, în cazul importului acestora;
- d) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a dezvoltării, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat, a instalațiilor de producere a biocarburanților, a instalațiilor de producere a amestecurilor de carburanți cu biocarburanți;
- e) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de vehicule noi de către autoritățile administrației publice centrale, autoritățile și instituțiile din subordinea acestora sau în care primele au calitatea de fondator, de către autoritățile administrației publice locale;
- f) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de mijloace de transport public, desfășurate de către autoritățile administrației publice locale;
- g) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a achiziționării de vehicule electrice, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat;
- h) Extinderea facilităților fiscale și scutirilor de taxe existente, precum și dezvoltarea de noi politici de încurajare a mobilității individuale prietenoase mediului și vehiculelor

electrice, bazate pe taxele pe carburanți, taxa pentru folosirea drumurilor, accesul preferențial la benzile rezervate/speciale, locurile de parcare restricționată, etc.;

- i) desfășurarea campaniilor pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la beneficiile vehiculelor care utilizează energie regenerabilă, inclusiv vehiculele electrice.

25. Articolul 28:

La alin. (6), după cuvintele „efectuează dezvoltarea în conformitate” se completează cu cuvintele „cu planurile de dezvoltare a rețelei elaborate și aprobate conform cu”;

aliniatul 7 se abrogă;

alineatul 8 va avea următorul cuprins:

„(8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producția de energie electrică a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță necesară întru asigurarea securității funcționării rețelei de transport a energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, Furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse și indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări pe viitor.”

se completează cu alin. (9) cu următorul cuprins:

(9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și a valorii compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice de centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice.”

26. Articolul 29:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici întreaga cantitate de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege.”

Se completează cu alin. (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Până la îndeplinirea condițiilor menționate la art.38¹, alin. (2), Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mari întreaga cantitate de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la prețurile stabilite în conformitate cu prezenta lege.”

alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sînt obligați să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, lunar, de la Furnizorul central de

energie electrică la prețurile reglementate, aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cantitățile calculate conform Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți deținute de aceștia.”

La alin. (3), prima propoziție va avea următorul cuprins:

„(3) Importatorii de produse petroliere principale sânt obligați să achiziționeze anual de la producătorii locali, în mod prioritar, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale sau, în cazul insuficienței sau lipsei acestora, să-și onoreze parțial sau total, din contul importului, obligația de comercializare pieței a carburanților ce include cotele minime anuale de biocarburanți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. e) din prezenta lege. Calitatea biocarburantului este demonstrată în baza certificatelor de conformitate.”

27. Articolul 30:

Alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Furnizorul central de energie electrică desemnat de Guvern în vederea îndeplinirii funcțiilor și atribuțiilor stabilite în conformitate cu prezenta lege și Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, acționează în conformitate cu regulile de guvernanta corporativă, dispune de credibilitate financiară, așa cum este definită la alin. (1¹) și (1²), ține în sistemul său de contabilitate conturi contabile separate pentru fiecare dintre activitățile economice desfășurate și evită subvenționarea încrucișată dintre acestea.”

se completează cu alin. (1¹) – (1⁴) cu următorul cuprins:

„(1¹) Furnizorul central de energie electrică dispune de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate aferente producătorilor eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații, pentru o perioadă de o lună, în conformitate cu contractele semnate.

(1²) Furnizorul central de energie electrică deschide și gestionează un cont bancar dedicat, pentru a opera cu transferurile de mijloace financiare aferente schemei de sprijin, prin intermediul căruia va desfășura sau va determina să fie efectuate următoarele activități:

- a) perceperea contribuției financiare pentru energia electrică din surse regenerabile de la furnizorii de energie electrică;
- b) efectuarea plăților către producătorii eligibili în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute în contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, precum și contractele pentru diferențe, din momentul concluderii acestora;
- c) colectarea necesarului de mijloace financiare (lichidități) și a altor resurse financiare în vederea sprijinirii financiare a energiei electrice regenerabile în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(1³) Mijloacele financiare colectate pe contul bancar dedicat al Furnizorului central de energie electrică, stabilit în conformitate cu alin. (1²), sunt destinate plății cu prioritate a producătorilor eligibili mari și mici, în conformitate cu termenii și condițiile contractelor semnate cu aceștia.”

(1⁴) Furnizorul central de energie electrică face uz de mijloacele financiare (lichidități) în vederea onorării angajamentelor sale financiare față de producătorii eligibili mari, conform termenilor și condițiilor stabilite în contractele semnate cu aceștia, în cazul în care furnizorii de energie nu-și onorează obligațiunile de transfer a contribuției financiare pentru energia electrică din surse regenerabile.”

la alineatul (2) lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) încheie, în termenele și condițiile stabilite de Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei produse din surse regenerabile și contracte pentru diferențe cu producătorii eligibili mari, în conformitate cu modelele de contracte elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;”

Alin. (2) se completează cu lit. (a¹) cu următorul cuprins:

„(a¹) încheie, în termenele și condițiile stabilite de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile cu producătorii eligibili mici, în conformitate cu modelul contractului elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energie, și achiziționează de la aceștia întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la tarifele fixe stabilite potrivit prezentei legi;”

La alin. (2), lit. f) va avea următorul cuprins:

”f) încheie contracte de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile cu furnizorii, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică și Regulile pieței energiei electrice;

Alin. (2) se completează cu lit. (f¹) și (f²) cu următorul conținut:

„(f¹) efectuează plata și decontarea obligațiilor financiare către producătorii eligibili, în conformitate cu clauzele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și, respectiv, contractelor pentru diferențe;”

(f²) își asumă rolul de responsabil al grupului de echilibrare al producătorilor eligibili mici care dețin statutul de membri ai grupului său de echilibrare;

la alineatul (2) literele g) și h) se abrogă;

alin. (2) se completează cu lit. (i¹) – (i³) cu următorul conținut:

„(i¹) gestionează contul bancar dedicat stabilit în conformitate cu alin. (1²) în scopul decontării obligațiilor financiare față de producătorii eligibili conform contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și, respectiv, contractelor pentru diferențe, precum și pentru decontarea contribuției financiare pentru energia electrică din surse regenerabile;

(i²) calculează necesitățile și gestionează cerințele de mijloace financiare (lichidități) stabilite în conformitate cu prevederile alin. (1¹), care sunt obținute din partea furnizorilor de energie electrică pe parcursul unei perioade de 12 luni;

„(i³) colectează contribuția financiară pentru energia electrică din surse regenerabile de la fiecare furnizor de energie electrică pentru perioada de gestiune, în conformitate art. 30 și Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică pentru fiecare dintre furnizori, și prezintă informațiile Agenției în condițiile și în termenele stabilite de aceasta. Aplică penalități furnizorilor de energie electrică pentru întârzierea plăților în conformitate cu termenii și condițiile stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;”

La alin. (4), cuvintele „și centralele de termoficare urbane” se omit.

Se completează cu alin. (5) cu următorul cuprins:

„(5) În cazul în care Furnizorul central de energie electrică este desemnat să asigure și gestiunea reglementată a altor surse de energie electrică diferite de sursele regenerabile, sau gestiunea de instalații de stocare, atunci:

- a) fiecare activitate reglementată se desfășoară în cadrul unui grup de echilibrare distinct;
- b) pentru fiecare activitate se utilizează un cont bancar separat și mijloace financiare distincte.”

28. Se completează cu articolul 30¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 30¹.** Contribuția financiară pentru energia electrică din surse regenerabile

(1) Costurile aferente schemei de sprijin și activității Furnizorului central de energie electrică sunt recuperate prin intermediul contribuției financiare pentru energia electrică din surse regenerabile impusă și achitată de toți furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali.

(2) Contribuția financiară pentru energia electrică din surse regenerabile se calculează de către Furnizorul central de energie electrică conform unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și se colectează lunar de la toți furnizorii de energie electrică, pe kWh furnizat.

(3) Contribuția financiară pentru energia din surse regenerabile acoperă:

- (a) costuri aferente achiziționării obligatorii a energiei electrice din surse regenerabile de la producătorii eligibili, inclusiv costurile aferente plății primelor variabile conform contractelor pentru diferențe;
- (b) costuri aferente compensării financiare a producătorilor eligibili pentru restricționările în producerea de energie electrică din surse regenerabile, dacă Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică nu stabilește recuperarea acestor costuri prin tariful pentru serviciile de transport sau de distribuție, sau prin intermediul pieței energiei electrice de echilibrare;

- (c) o parte a costurilor de echilibrare ale producătorilor eligibili, în limita intervalelor și limitelor stabilit în conformitate cu art. 37, alin. (7)-(11), pentru o perioadă de tranziție de până la stabilirea existenței unui nivel suficient de lichiditate pe piața energiei electrice pe parcursul zilei;
- (d) costuri aferente obligației de colectare și dispunere de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate producătorilor eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații, pentru perioadă de o lună, în conformitate cu contractele semnate cu aceștia;
- (e) costurile operaționale suportate de Furnizorul central de energie electrică în calitate de contra-parte în contractele pentru diferențe, contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, și pentru acoperirea costurilor administrative necesare întru implementarea prezentei legi.

(4) Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică repartizează costurile aferente contribuției financiare pentru energia electrică din surse regenerabile fiecărui furnizor de energie electrică, proporțional cotelor-părți prognozate pe piața energiei electrice, ce ar urma a fi deținute de furnizorii respectivi. Furnizorii de energie electrică pot include echivalentul contribuției financiare pentru energia electrică din surse regenerabile în prețurile de furnizare a energiei electrice propriilor săi consumatori finali.

(5) În cazul unor diferențe între cotele-părți prognozate și efective ale fiecărui furnizor, înregistrate la sfârșitul fiecărei perioade de gestiune, Furnizorul central de energie electrică determină, în conformitate metodologia aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și plătește furnizorilor, o plată de reconciliere, care corespunde diferenței dintre prognoză și cota-parte efectiv înregistrată, cu luarea în considerare a contribuției financiare pentru energia electrică regenerabilă transferate. Dacă plata de reconciliere are valoare negativă, ea se reține din următoarea plată datorată de Furnizorul central de energie electrică către furnizorul respectiv.

(6) Schema de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile, inclusiv mecanismul contribuției financiare pentru energia electrică din surse regenerabile sunt notificate și autorizate în conformitate cu Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.”

29. Articolul 31:

La alin. (1), cuvintele „furnizorul central de energie electrică” se substituie cu cuvintele ”Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică”;

La alin. (1), cuvântul ”electrice” se exclude;

Alin. (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Garanțiile de origine trebuie să fie emise, transferate și anulate în mod electronic, în conformitate cu un set de criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Procedura de emitere, transfer, anulare și utilizare a garanției de origine, forma cererii pentru eliberarea unei garanții de origine și forma garanției de origine, modalitatea de utilizare a sistemului informațional al

garanțiilor de origine, se stabilesc în regulamentul elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.”

Alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică emite garanția de origine la cererea producătorului de energie din surse regenerabile. În legătură cu emiterea garanțiilor de origine și pentru a confirma veridicitatea faptului că energia este produsă din surse regenerabile de energie, Agenția are dreptul să solicite operatorului sistemului de transport sau, după caz, operatorului sistemului de distribuție să efectueze verificări la centrala electrică sau unitatea de producție a producătorului respectiv.”

Alin. (4) va avea următorul cuprins:

„(4) O garanție de origine se emite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii de la producătorul de energie din surse regenerabile. Pentru fiecare unitate de energie din surse regenerabile (1 megawatt-oră/ MWh) nu se emite mai mult de o garanție de origine, astfel încât aceeași unitate de energie din surse regenerabile de energie să fie considerată o singură dată.

se completează cu alin. (4¹)-(4⁴):

„(4¹) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică creează/ achiziționează și menține un sistem informațional (registru) în scopul emiterii, transferului și anulării garanțiilor de origine. Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine nu este un registru de stat în sensul Legii 71/2007 cu privire la registre”

(4²) Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine este aliniat cu Standardul European CEN 16325 și cu Principiile și Regulile de Funcționare ale Sistemului European de Certificare a Energiei (EECS).

(4³) Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine este conectat la sistemul regional de garanții de origine instituit de Secretariatul Comunității Energetice.

„(4⁴) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este rambursată pentru costurile justificate suportate cu operaționalizarea sistemului informațional (registru) al garanțiilor de origine, emiterea și transferul garanțiilor de origine prin intermediul unei plăți percepute pentru utilizarea de către producătorii de energie a sistemului informațional. Gestionarea și operaționalizarea sistemului informațional (registru) al garanțiilor de origine de către Agenție este o activitate non-profit.”

la alin. (5), lit. a), b) și d) vor avea următorul cuprins:

„a) sursa de energie din care a fost produsă unitatea de energie și perioada producerii acesteia (data inițială și data finală);

b) identitatea, locul de amplasare, tipul și capacitatea centralei electrice sau unității de producere unde a fost produsă energia;

d) data la care centrala electrică sau unitatea de producție au fost date în exploatare;

alin. (5) se completează cu lit. a¹):
„a¹) precizarea faptului dacă garanția de origine se referă energia electrică, gaz sau încălzirea și răcirea”

se completează cu alin. (6) cu următorul cuprins:
„(6) Garanțiile de origine pot fi transferate independent de comercializarea energiei produse la care se referă.”

30. Articolul 32:

Alin. (1) va avea următorul cuprins:
”(1) Garanțiile de origine pot fi utilizate în termen de 12 luni de la data producerii unității de energie corespunzătoare. După utilizare, garanțiile de origine se anulează automat.”

Alin. (2) va avea următorul cuprins:
„(2) Garanțiile de origine se tranzacționează între producători și furnizori, sau alți participanți la piață, cu înregistrarea corespunzătoare a tranzacțiilor în sistemul informațional (registru) garanțiilor de origine.”

Alin. (3) va avea următorul cuprins:
”(3) Furnizorii de energie, inclusiv de energie electrică, pot utiliza garanțiile de origine pentru a dovedi consumatorilor finali ponderea sau cantitatea de energie, inclusiv energie electrică din surse regenerabile în mixul de energie, inclusiv energie electrică furnizată de către aceștia.”

Se completează cu alin. (3¹) cu următorul cuprins:
„(3¹) Cantitatea de energie din surse regenerabile care corespunde garanțiilor de origine transferate de către un furnizor de energie, către un terț, se deduce din ponderea energiei din surse regenerabile în mixul său energetic.”

Alin. (4) va avea următorul cuprins:
”(4) Garanțiile de origine nu pot fi utilizate pentru a justifica atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, stabilit în conformitate cu art. 6, alin. (1), lit. b).”

alin. (6) va avea următorul cuprins:
”(6) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică examinează, în termen de 30 de zile calendaristice, cererea menționată la alin. (5) și adoptă decizia privind recunoașterea unei garanții de origine emise de autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene și de autoritățile Părților Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.”

se completează cu alin. (7) cu următorul cuprins:
„(7) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică poate refuza recunoașterea unei garanții de origine în măsura în care există îndoieli întemeiate cu privire la acuratețea, fiabilitatea și veridicitatea acesteia. Motiv de refuz poate constitui și nerecunoașterea reciprocă a garanțiilor de origine emise în conformitate cu legislația națională a statelor membre ale Uniunii Europene și/sau a Părților Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. Agenția Națională

pentru Reglementare în Energetică va notifica organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și Secretariatul Comunității Energetice despre refuzul de a recunoaște garanția de origine și motivele refuzului.”

31. Se completează cu art. 32¹ și 32² cu următorul cuprins:

„**Articolul 32¹.** Garanțiile de origine pentru producătorii eligibili

- (1) Valoarea de piață a unei garanții de origine pentru aceeași producție trebuie luată în considerare la stabilirea schemei de sprijin.
- (2) Valoarea de piață a garanției de origine este luată în considerare în mod corespunzător în condițiile în care sprijinul financiar este oferit în cadrul unui proces competitiv de licitație, organizat în conformitate cu prevederile art. 35.
- (3) În cazul în care unui producător eligibil i se acordă sprijin financiar printr-o schemă de sprijin diferită de procedura de licitație, garanția de origine este emisă către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Agenția comercializează garanțiile de origine direct furnizorilor, sau consumatorilor, sau în cadrul unui proces competitiv, prin intermediul sistemului informațional (registruului) creat în condițiile art. 31. Veniturile generate din comercializarea garanțiilor de origine sunt transferate Furnizorului central de energie electrică în vederea reducerii contribuției financiare pentru energia electrică din surse regenerabile, achitată de furnizorii de energie electrică.
- (4) Prin derogare de la alin. (3), furnizorii de energie electrică pot fi obligați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică să cumpere o cotă definită de garanții de origine la prețul stabilit de Agenție pe baza prețului garanțiilor de origine pe piața europeană. O astfel de obligație va fi impusă în mod transparent și egal între toți furnizorii de energie electrică.

Articolul 32². Calculul ponderii tuturor tipurilor de surse de energie în totalul energiei electrice furnizate

- (1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică calculează și publică pe pagina sa web oficială informații cu privire la volumele și cotele tuturor tipurilor de surse de energie în energia electrică furnizată consumatorilor finali din Republica Moldova pe durata unui an calendaristic.
- (2) În cadrul calculului prevăzut la alin. (1), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ia în considerare garanțiile de origine utilizate și expirate.
- (3) Furnizorii de energie electrică, în contextul obligației impuse la alin (7), lit. a) a Legii 107/2016 cu privire la energia electrică, calculează și prezintă consumatorului final date privind ponderea fiecărei surse de energie în totalul energiei electrice furnizate, pe baza datelor publicate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în temeiul alin. (1) și a garanțiilor de origine utilizate.
- (4) Guvernul stabilește, în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, modalitatea de calcul și estimare a ponderii tuturor tipurilor de surse de energie în energia electrică furnizată și modalitatea de control a calculelor efectuate.”

32. Articolul 33:

La alin. (2), prima propoziție va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru a putea fi sprijinit prin intermediul schemei de sprijin prevăzute de prezenta lege, biocarburantul produs local sau importat, în amestec cu produsele petroliere principale, trebuie să corespundă criteriilor de durabilitate.”

33. Articolul 34:

În titlul articolului, cuvântul „schemă” se substituie cu cuvântul „scheme”;

La alin. (1), cuvintele „următoarea schemă” se substituie cu cuvintele „următoarele scheme”;

la alin. (1), lit. a), va avea următorul cuprins:

„a) preț fix, stabilit în cadrul licitației, conform art. 35, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e). La îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹, alin. (2), în cadrul procedurilor de licitație are loc stabilirea prețului de exercitare, care este utilizat în vederea cuantificării valorii primei variabile ca diferența dintre acest preț și prețul de piață obținut de producătorul eligibil pentru tranzacționarea energiei electrice produse pe piața pentru ziua următoare;

alin. (1) lit. (b) va avea următorul cuprins:

”b) tarif fix, stabilit în condițiile art. 14, lit. b¹), pentru producătorul eligibil mic care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e), dar care nu este mai mică de 10 kW;

La alin. (2), lit. a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) producătorii de energie electrică mari, care au câștigat licitația în condițiile prezentei legi;

b) producători eligibili mici, după confirmarea statutului de producător eligibil în condițiile prezentei legi”

se completează cu alin. (4) – (11)

„(4) Pentru a beneficia de prețuri fixe, respectiv tarife fixe, conform alin (1), lit. a) și b), producătorii eligibili semnează cu Furnizorul central de energie electrică contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile.

(5) Prin contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile producătorul eligibil se obligă să vândă întreaga cantitate de energie electrică produsă de centrala/centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil, pe întreaga durată pentru care a obținut acest statut.

(6) Producătorul eligibil poate renunța oricând la contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile fără drept de revenire asupra deciziei de renunțare.

(7) Contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile este denunțat unilateral de către Furnizorul central de energie electrică în cazul în care producătorul eligibil vinde prin alte contracte cantități de energie electrică produse de centrala/centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil.

(8) În cazurile stabilite la alin. (6) și (7), producătorul pierde statutul de producător eligibil pentru capacitățile de producere a energiei electrice ce fac obiectul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile ce își încetează valabilitatea.”

(9) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei:

- a) elaborează și aprobă un regulament cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice;
- b) elaborează și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe.

(10) Guvernul, la emiterea hotărârilor de implementare a prevederii de la art. 10, lit. e), publică un calendar indicativ pentru următorii 3-5 ani cu privire la frecvența procedurile de licitație, după caz capacitatea și bugetul/ costul schemei de sprijin, tehnologiile eligibile, alte detalii relevante. Calendarul este actualizat anual sau cu o periodicitate mai mare, dacă este necesar, pentru a reflecta evoluțiile pieței sau bugetul/ costul estimat al sprijinului financiar oferit producătorilor eligibili.

(11) Guvernul evaluează, cel puțin o dată la cinci ani, eficacitatea schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și efectele majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu. Guvernul ia în considerare rezultatele evaluării la modificarea/ actualizarea Planului național integrat privind energia și clima și la elaborarea rapoartelor de implementare a acestuia.”

34. Articolul 35:

în titlul articolului, precum în toate cazurile din prezentul articol, după cuvintele „producător eligibil”, la orice formă gramaticală, se completează cu cuvântul „mare”, la formele gramaticale corespunzătoare;

la alin. (3), ultima propoziția va avea următorul cuprins ”Anunțul privind inițierea procedurii de licitație se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cu cel puțin 2 luni înainte de inițierea procedurii de recepționare a ofertelor”.

la alineatul (4) cuvintele „fără a se limita la acestea”, precum și textul ”Cuantumul garanției pentru ofertă pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 0,2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a prețurilor plafon pentru licitația respectivă. Cuantumul garanției de bună execuție a contractului pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a prețurilor plafon pentru licitația respectivă.” se omit.

La alin. (6), textul „În cazul instalațiilor de cogenerare, bazate pe utilizarea biomasei în calitate de combustibil, se admit la licitație doar tehnologii cu randament de cel puțin 80%.” se omite;

se completează cu alin. (10) cu următorul conținut
„(10) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în vederea asigurării transparenței asupra procesului de organizare a licitațiilor, publică pe pagina sa web oficială și actualizează continuu informații despre procedurile de licitație organizate, inclusiv ratele de realizare a proiectelor.”

35. Articolul 36:

în titlul articolului, precum în toate cazurile din prezentul articol, după cuvintele „producător eligibil”, la orice formă gramaticală, se completează cu cuvântul „mic”, la formele gramaticale corespunzătoare;

alin. (1¹) va avea următorul cuprins:

”(1¹) Garanția pentru participare și garanția de bună execuție a contractului se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată, în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic.”

36. Articolul 37:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

”(1) După ce a participat la licitație și a obținut statutul de producător eligibil mare sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul beneficiază de dreptul de comercializa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețul fix stabilit în cadrul licitației sau, la îndeplinirea condițiilor de la art. 38¹, alin. (2), să o vândă pe piață și să primească suplimentar o primă variabilă, și respectiv de dreptul de a comercializa energia electrică la tariful fix stabilit de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prezenta lege, timp de până la 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice. În acest interval de timp, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe/ de exercitare stabilite în cadrul licitației și tarifele fixe în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de USD.”

alin. (1¹) va avea următorul cuprins:

”(1¹) După obținerea statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul este obligat să construiască și să pună în funcțiune centrala electrică în termen de cel mult 36 de luni de la anunțarea rezultatelor licitației sau, după caz, în termen de cel mult 24 de luni de la data confirmării statutului de producător eligibil, de asemenea este obligat să respecte celelalte condiții stabilite în cadrul licitației sau în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, stabilite în conformitate cu prezenta lege și regulamentele prevăzute la art. 35 alin. (2) și art. 36 alin. (1). Termenul de punere în funcțiune a centralei electrice, stabilit în prezentul alineat, poate fi prelungit de către Guvern, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau

de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil, cu cel mult 12 luni, dacă centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, neimputabile producătorului eligibil (condiții de forță majoră; lipsa posibilității de a o racorda la rețeaua electrică din cauza nerespectării de către operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție a termenelor privind dezvoltarea rețelei electrice; întârzierea de către operatorul de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare conform contractului de racordare).

Alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Dacă un producător eligibil mic construiește și pune în funcțiune o centrală electrică cu echipament utilizat sau cu echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni până la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor cărora le-a fost confirmat statutul de producător eligibil mic, sau cu mai mult de 48 de luni de la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor care au obținut statutul de producător eligibil mare în cadrul licitației, ori cu încălcarea celorlalte condiții stabilite prin prezenta lege, dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege, respectiv la preț fix, sau dreptul de a primi prima variabilă, se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată și luată în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil.”

Alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul în care un producător eligibil nu pune în funcțiune centrala electrică în termenii stabiliți în conformitate cu alin. (1¹), dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege, respectiv la preț fix, sau dreptul de a primi prima variabilă, se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată și luată în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil.”

la alin. (5), în prima propoziție, cuvintele ” i se achiziționa” se substituie cu cuvintele „comercializa”;

Se completează cu alin. (7) - (11) cu următorul cuprins:

”(7) Până la stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide, notificările fizice ale producătorilor eligibili efectuate în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice se ajustează automat la cantitatea de energie electrică produsă, dacă aceasta se află în intervalele +/- 8% în cazul utilizării sursei eoliene și +/- 4% în cazul utilizării sursei solare. Dacă cantitatea de energie electrică produsă depășește aceste limite, notificarea fizică se ajustează la nivelul limitei depășite.

(8) Prețul dezechilibrului pozitiv pentru cantitatea de energie electrică produsă de producătorul eligibil în exces față de limita superioară stabilită conform alin.(7) este limitat inferior la 50% din tariful fix sau prețul fix al producătorului eligibil.

(9) Prețul dezechilibrului negativ pentru cantitatea de energie electrică ce trebuie achiziționată de producătorul eligibil ca deficit față de limita inferioară stabilită conform alin. (7) este limitat superior la 200% din tariful fix sau prețul fix al producătorului eligibil.

(10) Costurile dezechilibrelor producătorilor eligibili ce utilizează sursa eoliană sau sursa solară în intervalele stabilite la alin.(7) se suportă de Furnizorul central de energie electrică și se transferă furnizorilor consumatorilor finali.

(11) Prevederile alineatelor (7) – (10) se aplică pentru toți producătorii eligibili până la stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide.

37. Articolul 38¹:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, încheiate cu producători eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații înainte de îndeplinirea condițiilor de mai jos, sunt convertite în contracte pentru diferențe, cu decontare financiară, în termeni de șase luni după îndeplinirea următoarelor condiții:

- a) piața pentru ziua următoare este înființată și operațională;
- b) prețul orar (pentru fiecare interval de tranzacționare) pe piața pentru ziua următoare este stabilit pe durata ultimelor 6 luni consecutive.”

Se completează cu alin. (1¹)

„(1¹) Producătorii eligibili mari sunt obligați să comercializeze pe piața pentru ziua următoare energia electrică produsă din surse regenerabile, din momentul concluderii contractelor pentru diferențe, în conformitate cu alin. (1)”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Prin derogare de la prevederea de la alin. (1), producătorii eligibili mici sunt exonerati de obligația de a comercializa energia electrică produsă pe piața concurențială. Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici întreaga cantitate de energie electrică și o comercializează furnizorilor de energie electrică, în condițiile art. 29, alin. (1) și (2)”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Furnizorul central de energie electrică și producătorii eligibili convin asupra încheierii contractului pentru diferențe, care prevede păstrarea echilibrului dintre beneficii, drepturi și responsabilități, riscuri și compensații, după cum s-a convenit între părți la semnarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile. Prețul obținut în cadrul procedurii de licitație este înlocuit de un preț de piață, obținut de producătorul eligibil pentru tranzacționarea energiei electrice produse pe piața pentru ziua următoare, și o primă variabilă, determinată de diferența dintre prețul de piață și prețul de exercitare stabilit în cadrul licitației;

se completează cu alin. (3¹) cu următorul cuprins

„(3¹) Furnizorul central de energie electrică poate oferi servicii de agregare pentru producătorii eligibili, în condiții de piață.”

Alin. (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sânt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare rezultate din aplicarea alin. (3), ca componentă a contribuției financiare pentru energia electrică din surse regenerabile instituită de prezenta lege, care reprezintă sume determinate de diferența dintre prețul de pe piața angro de energie electrică și prețurile de exercitare, de cantitățile notificate de energie electrică din surse regenerabile, proporțional cotelor-părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile financiare ale fiecărui furnizor se determină de furnizorul central de energie electrică în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice.

38. Se completează cu Articolul 38² și 38³ cu următorul cuprins:

”Articolul 38². Producerea energiei electrice din surse regenerabile în condiții de piață

(1) Guvernul încurajează investitorii și dezvoltatorii de proiecte de producere a energiei electrice din surse regenerabile, prin intermediul politicilor cu incidență în domeniul promovării energiei din surse regenerabile și energiei electrice, să dezvolte proiecte în condiții de piață, fără a beneficia de schema de sprijin instituită de prezenta lege.

(2) Guvernul promovează politici de integrare a centralelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile în piețele organizate a energiei electrice, cu respectarea prevederilor prezentei legi, a Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Regulilor pieței energiei electrice.

(3) În vederea promovării investițiilor în tehnologii performante de valorificare a energiei din surse regenerabile, prietenoase mediului și durabile, centralele electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile în afara schemei de suport și comercializarea acestora în condiții de piață, sunt fabricate cu cel mult 48 de luni până la punerea acestora în funcțiune.

(4) Până la stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide, notificările fizice ale producătorilor din sursă eoliană sau solară, alții decât producătorii eligibili, efectuate în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, se ajustează automat la cantitatea de energie electrică produsă, dacă aceasta se află în intervalele +/- 8% în cazul utilizării sursei eoliene și +/- 4% în cazul utilizării sursei solare. Dacă cantitatea de energie electrică produsă depășește aceste limite, notificarea fizică se ajustează la nivelul limitei depășite.

(5) Costurile dezechilibrelor producătorilor ce utilizează sursa eoliană sau sursa solară în intervalele stabilite la alin.(4) se suportă de operatorul pieței energiei electrice de echilibrare și se transferă celorlalte părți responsabile de echilibrare sau grupuri de echilibrare.

Articolul 38³. Contracte asiguratorii pe termen lung

(1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile sunt în drept să negocieze contracte de vânzare a energiei electrice pe termen lung cu furnizorii de energie electrică cu obligații de serviciu universal sau de furnizare de ultimă opțiune, în următoarele condiții:

- a) contractul nu depășește durata de 15 ani;
- b) echipamentul de producere a energiei electrice utilizat nu are o dată de fabricație mai veche de 36 luni la momentul punerii în funcțiune;
- c) prețul de contract este mai mic decât prețul mediu de achiziție a energiei electrice din alte surse al furnizorului respectiv pe toată durata contractului;
- d) puterea instalată per loc de producere nu depășește [20 MW];
- e) puterea instalată totală pentru care se pot negocia astfel de contracte nu depășește [50%] din cota maximă de capacitate stabilită de Guvern pentru tehnologia respectivă.

39. Articolul 39

se completează cu alin. (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Centrala electrică trebuie să fie echipată, la ieșirea din inverter, cu echipament de măsurare, instalat din contul consumatorului final, deținător al centralei electrice, care să înregistreze cantitatea de energie electrică generată de centrala electrică respectivă.”

alin. (8) se completează cu lit. b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) cantitatea de energie electrică generată, lunar, după cum a fost citită de operatorii sistemelor de distribuție;”

la alin. (8), lit. c), textul ” în kilowați-oră” se substituie cu cuvintele ”în kWh”;

40. Se completează cu art. 39¹ - 39⁴ cu următorul conținut:

”**Articolul 39¹** Drepturile și obligațiile autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile

(1) Orice consumator final are dreptul de a construi o centrală electrică de generare a energiei electrice din surse regenerabile și de a deveni autoconsumator de energie din surse regenerabile în următoarele condiții:

- a) centrala electrică a autoconsumatorului este conectată la rețeaua și instalațiile electrice interne ale autoconsumatorului, în cadrul aceluiași loc de consum;
- b) centrala electrică a autoconsumatorului funcționează în mod paralel și sincron cu rețeaua publică;
- c) capacitatea totală instalată a centralei electrice a autoconsumatorului este egală sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică, dar nu depășește 200 kW. Capacitatea totală a centralei electrice poate fi limitată de operatorul sistemului de distribuție în anumite zone și/sau pentru anumite perioade de timp, din cauza limitărilor tehnice din rețeaua electrică în zonele respective. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică monitorizează aceste cazuri și acțiunile întreprinse de operatorii de sistem în vederea soluționării acestor limitări și este responsabilă de soluționarea litigiilor dintre operatorii de sistem și autoconsumatori;
- d) centrala electrică este echipată cu un mecanism de protecție care deconectează automat centrala electrică de la rețeaua electrică și întrerupe livrarea energiei electrice în rețea în

cazul în care este întreruptă livrarea energiei electrice către consumatorul final, deținător al centralei electrice;

- e) surplusul de energie electrică livrat în rețea pe durata a 12 luni trebuie să fie mai mic decât cantitatea de energie electrică consumată din rețea în aceeași perioadă. Dacă surplusul de energie electrică livrată în rețea în perioada de 12 luni este mai mare decât cantitatea de energie electrică consumată în aceeași perioadă, partea din surplusul de energie electrică care depășește energia electrică consumată nu este compensată. Perioada de 12 luni începe la data de 1 aprilie, sau la o altă dată, stabilită de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, care poate fi diferențiată pe tehnologii.

(2) Orice autoconsumator de energie din surse regenerabile, proprietar sau locatar al locuinței/clădirii, are dreptul:

- a) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu, să o stocheze, inclusiv să comercializeze surplusul de energie electrică din surse regenerabile produsă, cu condiția ca, pentru un autoconsumator non-casnic, aceasta să nu constituie activitatea sa principală comercială sau profesională, fără a fi supus:
 - i. unor proceduri și taxe discriminatorii și disproporționate, precum și tarifelor pentru utilizarea rețelelor care nu reflectă costurile, în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețea sau pe care o livrează în rețea;
 - ii. unor procedurile discriminatorii sau disproporționate și oricăror modificări sau taxe care ar avea ca și obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în/consumată de locuința sa.
- b) să instaleze, dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile, fără fi supus dublei taxări, inclusiv tarifelor pentru utilizarea rețelei pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința sa. Sistemul de stocare a energiei electrice din cadrul instalației autoconsumatorului corespunde următoarelor cerințe:
 - i. este încărcată cu energie electrică produs exclusiv de centrala electrică proprie a autoconsumatorului;
 - ii. nu este încărcată cu energie electrică din rețeaua publică, aceasta fiind considerată o utilizare neautorizată a energiei electrice.
- c) să-și păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumator final, inclusiv măsurile de protecție și de schimbarea furnizorului;
- d) să primească o remunerație, inclusiv, dacă este cazul, prin scheme de sprijin stabilită în conformitate cu art. 39², pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețea, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice și care ia în considerare valoarea acesteia pe termen lung pentru sistemul electroenergetic, mediu și societate;
- e) să încheie un contract de furnizare a energiei electrice cu furnizorul său, conform schemei de sprijin a autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile stabilită în conformitate

cu prezenta lege, sau să încheie un contract de furnizare a energiei electrice cu furnizorul său în baza unor termeni și condiții negociate și agreeate de ambele părți;

- f) să se angajeze în comun cu alți consumatori finali în activitățile menționate la lit. a) - e), pe baza unui acord, dacă sunt situați în aceeași clădire, inclusiv clădire locuit cu mai multe apartamente, și agreează asupra utilizării în comun cantității de energie electrică produsă, fără a aduce atingere obligației de achitare a tarifelor pentru utilizarea rețelei și altor taxe și plăți aplicabile fiecărui autoconsumator.

(3) Autoconsumatorul de energie din surse regenerabile are următoarele obligații:

- a) să dețină statutul de consumator final;
- b) să obțină o autorizare de instalare a centralei electrice pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, conform procedurilor aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- c) să livreze energia electrică produsă prin același punct de măsurare prin care achiziționează energia electrică;
- d) să se asigure că rețeaua și instalațiile sale interne sunt realizate în conformitate cu normele tehnice aprobate Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Legea 107/2016 cu privire la energia electrică;
- e) să ofere acces operatorului sistemului de distribuție a energiei electrice la echipamentele de măsurare a energiei electrice produse de centrala electrică, energia electrică livrată în rețea, energia electrică consumată, în vederea stabilirii unui bilanț deplin și corect al fluxurilor de energie electrică către și dinspre rețeaua electrică;
- f) să îndeplinească toate cerințele tehnice stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, inclusiv cerințele cu privire la măsurarea energiei electrice, după cum este stabilit la lit. f).

(4) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează și aprobă o metodologie cu privire la recuperarea costurilor operatorilor de sistem cauzate de autoconsumatorii de energie din surse regenerabile, prin intermediul unor tarife specifice autoconsumatorilor, în calitatea acestora de categorie separată de utilizatori ai rețelei publice, în vederea maximizării sprijinului pentru rețeaua electrică, pe de o parte, și de atenuare a riscurilor legate de reflectivitatea costurilor și de recuperare a costurilor suportate de operatorii de sistem cu exploatarea rețelei, pe de altă parte. Aplicarea metodologiei este precedată de elaborarea unui studiu comprehensiv al impactului autoconsumatorilor și utilizatorilor mecanismului de contorizare netă existenți, rezultatele cărui sunt consultate extensiv cu autoritățile și instituțiile publice de profil, mediul academic, organizațiile non-guvernamentale, și alte părți interesate.

(5) Prin derogare de la alin. (1), lit. a) și alin. (3), lit. c), un autoconsumator de energie din surse regenerabile – consumator casnic, poate deține o centrală electrică localizată în afara locului său de consum, cu respectarea prevederilor stabilite la art. 39¹ – 39³, inclusiv a următoarelor condiții cumulative:

- a) centrala electrică a autoconsumatorului și locul său de consum sunt conectate la rețeaua de distribuție a energiei electrice gestionate de același operator al sistemului de distribuție;
- b) centrala electrică produce energie electrică în beneficiul exclusiv al autoconsumatorului în cauză;
- c) autoconsumatorul consimte și achită tariful pentru serviciul de distribuție pentru energia electrică transportată în beneficiul său către locul de consum final, în funcție de nivelul tensiune al rețelei electrice de distribuție la care sunt racordate centrala electrică și locul său de consum;
- d) centrala electrică și locul de consum dispun de echipamente de măsurare, cu înregistrarea orară a energiei electrice livrate și, respectiv, consumate, în vederea stabilirii obiective a surplusului de energie electrică livrată în rețea, instalate din contul consumatorului final;
- e) îndeplinirea altor responsabilități și obligații stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în actele sale de reglementare.

Articolul 39². Schema de sprijin pentru autoconsumatorii de energiei electrice din surse regenerabile

(1) Schema de sprijin a autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, este stabilită și implementată în conformitate cu un regulament elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și se bazează pe următoarele principii:

- a) furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică autoconsumatorilor, în calitate a acestora primară de consumatori finali, sunt obligați să încheie contracte de autoconsumator de energie din surse regenerabile cu autoconsumatorii respectivi, în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite în conformitate cu prezenta lege, și să achiziționeze surplusul de energie electrică generată;
- b) autoconsumatorii de energie din surse regenerabile au dreptul la o remunerație pentru surplusul de energie electrică livrată în rețea, exprimată într-un echivalent monetar și cumulată într-un sold, calculat pe baza valorii energiei electrice livrate în rețea și valorii energiei electrice consumate din rețea într-o perioadă de facturare (mecanismul de facturare netă), care se ia în considerare la întocmirea facturilor de energie electrică de către furnizor;
- c) dacă soldul monetar este mai mare decât valoarea energiei consumate din rețea pentru aceeași perioadă de facturare, soldul este transferat în următoarea perioadă de facturare. Soldul monetar este utilizat de către autoconsumatorul de energie din surse regenerabile într-o perioadă de timp de nu depășește 12 luni. Dacă la expirarea perioadei de 12 luni soldul monetar al autoconsumatorului este pozitiv, acesta este anulat.

(2) În vederea implementării schemei de sprijin a autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică are următoarele obligații:

- a) să elaboreze și să aprobe o metodologie de determinare a valorii monetare, per kWh, a surplusului de energie electrică livrată în rețea pentru fiecare perioadă de facturare, și să publice prețurile respective pe pagina sa web oficială. Metodologia de calcul și prețurile determinate în conformitate cu prezentul alineat sunt revizuite periodic, dar nu mai rar de o dată la fiecare doi ani;
- b) să stabilească perioada pentru care soldul monetar poate fi utilizat de către autoconsumatorii de energie din surse regenerabile, din momentul în care acesta a fost obținut, conform alin. 39¹, alin. (1), lit. e);
- c) să stabilească reguli și principii cu privire la implementarea mecanismului de facturare-netă, care ar încuraja investițiile în centrale electrice de producere a energiei electricei regenerabile de mică capacitate;

(3) La punctul de conectare al unui autoconsumator de energie din surse regenerabile, autoconsumatorul în cauză instalează un echipament de măsurare (contor) bidirecțional care înregistrează separat energia electrică livrată în rețea și energia electrică consumată din rețea, precum și un echipament de măsurare (contor) unidirecțional la ieșirea din inverter. În cazul autoconsumatorilor care acționează în comun, numărul și tipul echipamentelor de măsurare necesar a fi instalat este stabilit în regulamentul aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu alin. (1).

(4) Autoconsumatorii de energie din surse regenerabile fac parte de grupul de echilibrare al furnizorilor săi de energie electrică și sunt exonerati de responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele generate.

(5) Regulamentul cu privire la autoconsumatorii de energie din surse regenerabile, elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu alin. (1), include prevederi cu privire la implementarea următoarelor:

- a) obligația autoconsumatorilor de a asigura accesul operatorilor sistemului de distribuție a energiei electrice la echipamentele de măsurare a energiei electrice, la datele cu privire la consumul de energie generată și consumată;
- b) cantitatea de energie electrică generată și consumată de autoconsumatorii de energie din surse regenerabile care acționează în mod colectiv, este estimată în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;

(6) Datele obținute în conformitate cu alin. (5), lit. a) și b) sunt luate în considerare la calculul ponderii energiei regenerabile în consumul final brut de energie.

Articolul 39³. Reguli pentru autorizarea activității autoconsumatorilor de energie regenerabilă

(1) Regulamentul cu privire la autoconsumatorii de energie din surse regenerabile, elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art. 39², alin. (1), include prevederi referitoare la autorizarea activității autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, considerând următoarelor principii:

- a) procedurile de autorizare trebuie să fie clare, simple, cuprinzătoare, transparente, proporționale, raționalizate sub aspectul efortului administrativ solicitat;

- b) autorizarea activității de autoconsumatori pentru consumatorii casnici include procedura de notificare simplificată, care permite finalizarea acestuia în termen de 30 de zile de la transmiterea notificării;
- c) obținerea autorizării poate avea loc prin intermediul platformei online dezvoltate de instituția publică de suport, ce poate fi utilizată inclusiv în vederea implementării procedurii de notificare simplificată;

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ține un registru al autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, care va include următoarele informații:

- a) numele și adresa autoconsumatorului de energie din surse regenerabile;
- b) categoria consumatorului final;
- c) tipul centralei electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile;
- d) locația centralei electrice;
- e) capacitatea instalată a centralei electrice;
- f) puterea contractată de consumatorul final;
- g) energia electrică din surse regenerabile produsă;
- h) energia electrică consumată din rețea;
- i) energia electrică din surse regenerabile injectată în rețea.

(3) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică publică, pe pagina sa web oficială, date agregate cu privire la autoconsumatorii de energie din surse regenerabile, conform alin. (2), lit. b), c), e), g), h) și i), și le actualizează trimestrial.

Articolul 39⁴. Instalarea centralelor electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile în clădirile de locuit cu mai multe apartamente

(1) Autoconsumatorii de energie din surse regenerabile situați în aceeași clădire de locuit cu mai multe apartamente au următoarele drepturi:

- a) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu, să o stocheze, să comercializeze surplusul de energie electrică din surse regenerabile produsă, inclusiv prin contracte pentru achiziționarea a energiei electrice produse din surse regenerabile de la producător, prin intermediul furnizorilor de energie electrică, tranzacțiilor *inter-pares*, fără a face obiectul:
 - i. unor proceduri și taxe discriminatorii și disproporționate, taxelor, precum și tarifelor pentru utilizarea rețelelor care nu reflectă costurile, în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețea sau pe care o livrează în rețea;
 - ii. unor procedurile discriminatorii sau disproporționate și oricăror modificări sau taxe care ar avea ca și obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în/ consumată de locuința sa.
- b) să instaleze, dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile, fără fi supuși dublei taxări, inclusiv tarifelor pentru utilizarea rețelei pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința sa;

- c) să-ți păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumator final;
 - d) să primească o remunerare, inclusiv, dacă este cazul, prin scheme de sprijin, pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețea, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice și care ia considerare valoarea acesteia pe termen lung pentru rețeaua electrică, mediu și societate.
- (2) Autoconsumatorii de energie din surse regenerabile au dreptul să convină asupra modalității de consum în comun a energiei electrice generate în locul sau locurile în care se află aceștia, fără a aduce atingere obligației de achitare a taxelor pentru utilizarea rețelei și altor taxe și plăți aplicabile fiecărui autoconsumator.
- (3) Consumatorii casnici proprietari de apartamente în clădirile de locuit cu mai multe apartamente au dreptul de a beneficia de statutul de autoconsumator de energie din surse regenerabile în condițiile art. 39¹, alin. (5).
- (4) Autoconsumatorii de energie din surse regenerabile din clădirile de locuit cu mai multe apartamente se organizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu.
- (5) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește în Regulamentul cu privire la autoconsumatorii de energie din surse regenerabile, elaborat și aprobat în conformitate cu art. 39², alin. (1), norme tehnice și cerințe față de centrala/ centralele autoconsumatorilor din clădire de locuit cu mai multe etaje, modalități de consum în comun de către consumatorii finali din cadrul clădirii de locuit cu mai multe apartamente a energiei electrice regenerabile generate, coeficienți de limitare a capacității centralei/ centralelor electrice de generare a energiei din surse regenerabile în raport cu puterea cumulativă contractată a tuturor consumatorilor din clădire, modul în care energia electrică este considerată în beneficiul consumatorilor finali, și alte aspecte a căror rol este promovarea utilizării energiei electrice regenerabile în cadrul sectorului rezidențial.

Articolul 39⁵. Comunitățile de energie din surse regenerabile. Principii aferente calității de membru sau acționar

(1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în conformitate cu atribuția stabilită la art. 14, alin. (1), lit. c²), elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, cu luarea în considerare a următoarelor principii:

1) principii aferente calității de membru sau acționar:

- a) comunitate de energie din surse regenerabile este formată din doi sau mai mulți membri sau acționari, organizați în conformitate cu un statut;
- b) membri sau acționari ai unei comunități de energie din surse regenerabile pot fi persoane fizice, întreprinderile mici și mijlocii, satele și orașele, reprezentate de organele sale executive, consumatorii finali, fără a exclude consumatorii vulnerabili de energie, în sensul Legii nr. 241/2022 privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice;

- c) participarea într-o comunitate de energie din surse regenerabile este voluntară și deschisă. Orice persoană sau entitate menționată la lit. b) are dreptul să adere sau să părăsească o comunitate de energie din surse regenerabile în orice moment, în conformitate cu legislația aplicabilă și statutul acestora. Actele normative aplicabile nu pot stabili condiții sau proceduri nejustificate sau discriminatorii care ar împiedica participarea sau retragerea membrilor sau acționarilor dintr-o comunitate a energiei din surse regenerabile;
 - d) Membrii unei comunități de energie din surse regenerabile își mențin drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali, inclusiv dreptul la schimbarea furnizorului;
- 2) principii privind guvernarea comunităților de energie din surse regenerabile:
- a) scopul comunității de energie din surse regenerabile este producerea și utilizarea energiei regenerabile pentru a satisface nevoile în energie ale membrilor sau acționarilor comunității într-o manieră durabilă, creând beneficii de mediu, economice sau sociale pentru membrii sau acționarii săi, sau pentru arealul în care aceasta operează. Statutul comunității de energie din surse regenerabile, prevede că, în vederea atingerii scopului consimțit, comunitatea dezvoltă proiecte și investește în proiecte de valorificare a energiei din surse regenerabile și eficiență energetică;
 - b) comunitatea de energie din surse regenerabile este o persoană juridică autonomă, care acționează în nume propriu și poate exercita drepturi și poate fi supusă unor obligații independent de membrii și acționarii săi. Comunitatea este controlată și gestionată de acționarii sau membrii săi, care sunt localizați în proximitatea unităților de generare a energiei prin valorificarea potențialului regenerabil dezvoltate de comunitate;
 - c) acte normative relevante și statutul comunității de energie din surse regenerabile stabilesc aspecte referitoare la modul în care este exercitat controlul efectiv și gestionarea unei comunități;
 - d) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică înființează și ține un registru al comunităților de energie din surse regenerabile;
- 3) drepturile și obligațiile comunităților de energie din surse regenerabilă:
- a) comunitățile de energie regenerabilă au următoarele drepturi:
 - (i) să producă, consume, stocheze și să comercializeze energia regenerabilă, inclusiv prin contracte pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile de la producător ;
 - (ii) să stabilească reguli de consum în comun a energiei regenerabile produsă de unitățile de generare a energiei deținute de comunitate între membrii și acționarii acesteia, în baza unui acord;
 - (iii) să acceseze toate piețele energetice relevante, direct, cât și prin intermediul intermediarilor/agregatorilor, într-un mod nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică;

- b) comunitățile de energie din surse regenerabile au dreptul să beneficieze de schemele de sprijin stabilite în conformitate cu art. 34;
- c) comunitățile de energie din surse regenerabile acționează pe piețele energetice în calitate de participanți de drepturi depline, fiind obligați să respecte prevederile actelor normative și de reglementare cu incidență în domeniul pieței energiei electrice și cerințele aferente;
- d) comunitățile de energie din surse regenerabile sunt supuse tarifelor pentru utilizarea rețelelor, în modul stabilit de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, fiind asigurat faptul că acestea contribuie, într-un mod adecvat, echitabil și echilibrat la partajarea costurilor de exploatare și mentenanță a sistemelor și rețelelor energetice pe care le utilizează;
- e) comunitățile de energie din surse regenerabile nu sunt supuse unui tratament discriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile acestora în calitate de consumatori finali, producători, furnizori, operatori ai sistemelor de distribuție sau ca alți participanți la piață;

(2) În vederea promovării comunităților de energie din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementarea Energetică elaborează și aprobă reglementări cu privire la drepturile și obligațiile operatorilor de sistem, furnizorilor și altor actori de pe piețele energetice în ceea ce privește racordarea, folosirea în comun a energiei în cadrul comunității, măsurarea energiei electrice, responsabilitatea cu privire la echilibrare, facturarea și alte aspecte relevante pentru dezvoltarea, buna-funcționare și integrarea comunităților de energie din surse regenerabile în piețele energetice.

(3) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, dezvoltă și pune la dispoziția consumatorilor finali instrumente financiare și programe care ar facilita accesul la finanțare și informații pentru dezvoltarea comunităților de energie din surse regenerabile.

(4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, precum și instituția publică de suport, oferă autorităților administrației publice locale sprijin în aspecte legate de reglementarea activității comunităților de energie din surse regenerabile, de consolidare a capacităților acestora, suport întru facilitarea înființării comunităților și participării directe a localităților în cadrul acestora.

41. Articolul 40 va avea următorul cuprins:

”Articolul 40. Informații cu privire la echipamente și sisteme

(1) Furnizorul de echipamente și sisteme pentru încălzire și răcire, pentru energie electrică din surse regenerabile, asigură accesul la informația privind beneficiile nete, costurile și eficiența energetică ale acestor echipamente și sisteme.

(2) Operatorii sistemelor de distribuție asigură transmiterea datelor cu privire la activitatea de producere în timp real a instalațiilor de producere a energiei electrice conectate la rețelele de distribuție, pe tehnologii de producere, cu o capacitate mai mare de 200 kW, către Operatorul Sistemului de Transport. Operatorul Sistemului de Transport, publică datele cu privire la activitatea de producere în timp real a centralelor electrice conectate la rețelele de distribuție, integrate cu datele aferente centralelor electrice conectate la rețeaua de transport, pe tipuri de tehnologii, pe pagina sa web oficială. Operatorul Sistemului de Transport pune la dispoziția publicului date istorice cu privire la activitatea de producere a centralelor electrice din surse regenerabile, pe pagina sa web oficială.

42. La articolul 45, alin. (9) se abrogă

43. Anexele 1 și 2 se abrogă

44. Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Guvernul:

- a) în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:
 - 1. va actualiza Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil;
 - 2. va asigura aprobarea, de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, a componentei Comisiei de licitație;
 - 3. va publica anunțul cu privire la organizarea licitației, în conformitate cu calendarul orientativ privind organizarea procedurilor de licitații;
- b) în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi - va elabora și consulta documentația de licitație;
- c) în termeni de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:
 - 1. va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;
 - 2. va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
 - 3. va aproba actele normative necesare în vederea implementării prezentei legi.

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică:

- a) în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative de reglementare aferente procesului de organizare a licitațiilor în concordanță cu prezenta lege, precum și va elabora actele necesare procedurii de licitație;
- b) în termeni de 12 luni, aduce actele sale normative de reglementare ce nu fac obiectul prevederii de la lit. a), în concordanță cu prezenta lege.

(3) Primul Plan național integrat privind energia și clima, conform prevederii de la art. 9, alin. (1), este aprobat până la 30 iunie 2024, vizează perioada de până în anul 2030 și va determina contribuția Republicii Moldova la ponderea consumului de energie regenerabilă în consumul final brut de energie a Comunității Energetice pentru anul 2030. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică respectiva contribuție, ca și traiectorie indicativă, Secretariatului Comunității Energetice.

(4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, efectuează o evaluare amplă a barierelor existente și a potențialului de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile la nivel național. Evaluarea va include:

- a) descrierea stării lucrurilor la zi și potențialul de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile;
- b) existența unor bariere și limitări nejustificate în calea dezvoltării comunităților pentru energie regenerabilă;
- c) propuneri și amendamente în scopul îmbunătățirilor.

(5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu suportul instituției publice de suport și a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică:

a) în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, urbanismului și amenajării teritoriului, autorizării executării lucrărilor de construcție, în vederea implementării procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate. Procedura de notificare simplificată va viza racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, deținute de auto-consumatori, sau centrale electrice din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, cu o capacitate electrică unitară sau agregată de 50 kW sau mai puțin, cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Conform procedurii, operatorul sistemului de distribuție ar putea, într-un termen de până la 7 de zile de la înregistrarea notificării, să refuze racordarea la rețeaua electrică sau să propună un punct alternativ de racordare din motive justificate din punct de vedere tehnic sau de siguranță a funcționării rețelelor electrice. În cazul unei decizii pozitive sau în absența unei decizii a operatorului sistemului de distribuție, în termen de 30 de zile de la data depunerii notificării simplificate, centrala sau centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie ar putea fi racordată la rețea;

b) cu concursul operatorilor sistemelor de distribuție, în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, urbanismului și amenajării teritoriului, autorizării executării lucrărilor de construcție, în vederea creării unor platforme online, integrată cu platforma dezvoltată de instituția publică de suport conform alin. (6), în vederea implementării procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate;

c) cu concursul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului, în termen de 12 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, protecției mediului, în vederea consolidării Centrului Unic Informațional a investitorilor în domeniul eficienței energetice și energiei regenerabile de pe platforma instituției publice de suport și rolul acestuia de punct de contact ce sprijină informațional investitorii pe toată durata dezvoltării unui proiect în domeniul energiei regenerabile și obținerii, după caz, a actelor permissive și autorizărilor necesare.

(6) În termeni de 18 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, instituția publică de suport creează o platformă online, în vederea asigurării următoarelor:

a) facilitarea procesului de informare a investitorilor cu privire la etapele dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile;

- b) facilitarea dialogului dintre investitori și autorități și instituții relevante procesului de dezvoltare a proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile și de obținere a actelor permisive și autorizărilor necesare;
- c) implementarea mecanismului de notificare simplificată
- d) obținerea autorizării pentru activitatea de autoconsumator de energie din surse regenerabile, în conformitate cu art. 39³.

(7) Prevederile de la art. 26¹, alin. (5), lit. a) - c) se aplică doar pentru instalațiile care încep să funcționeze sau care au fost adaptate/ convertite la utilizarea combustibililor din biomasă începând cu 25 decembrie 2024.

(8) În sensul prevederii de la art. 26³, alin. (1), ponderea energiei regenerabile în sectorul de încălzire și răcire va fi majorată cu 1,1 puncte procentuale, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023-2025 și 2026-2030, având ca și referință ponderea energiei regenerabile în sectorul de încălzire și răcire în anul 2022.

(9) În sensul prevederii de la art. 26³, alin. (3), ponderea energiei regenerabile, căldurii și frigului în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și sistemele centralizate de răcire va fi majorată cu cel puțin un punct procentual, ca medie anuală calculată pentru perioada 2023 – 2025 și pentru perioada 2026 – 2030, având ca și referință ponderea utilizării acestora în anul 2022, exprimată în termeni de pondere a consumului final de energie în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și sistemele centralizate de răcire.

(10) În vederea implementării prevederii de la art. 26⁴, alin. (4) și stabilirea unor măsuri de înlocuire a instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu concursul instituției publice de suport și Agenției de Supraveghere Tehnică, în dependență de competențele deținute, întocmesc un inventar al instalațiilor de încălzire pe baza combustibililor fosili. Părți obligate cu raportarea informațiilor deținute sunt:

- a) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, prin intermediul managerilor energetici raionali și municipali – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de cărbune (cazane, sobe) instalate în cadrul clădirilor publice;
- b) Distribuitorii și furnizorii de gaze naturale – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de gaze naturale (cazane), instalate în cadrul clădirilor publice și clădirilor rezidențiale (i) la nivel de clădire de locuit cu mai multe apartamente sau grup de astfel de clădiri, și ii) clădiri de locuit cu mai multe apartamente în cadrul cărora toate locuințele dispun de cazane individuale pe gaze naturale);

(11) În vederea implementării prevederii de la art. 26⁷, alin. (1), Guvernul consideră, la stabilirea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi, contribuțiile următoarelor componente:

- (a) ponderea biocarburanților și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere, în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare - este limitată la 2%;

- (b) Ponderea biocarburanților și biogazului produs din ulei de gătit uzat și grăsimi animale - este limitată la 1,7%;
 - (c) Ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile – este de cel puțin 1% în 2025 și 3,5% în 2030
 - (d) Ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor - este de 0% până în anul 2030, cu luarea în considerare a excepției stabilite la lit. c), alin. (1), art. 26⁷.
- (12) În vederea implementării prevederii de la art. 39, alin. (3¹):
- a) operatorii sistemului de distribuție a energiei electrice notifică în termen de două luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi toți consumatorii finali - utilizatori existenți ai mecanismului de contorizare netă despre obligația instalării unui echipament de măsurare a energiei electrice la ieșirea din inverter;
 - b) consumatorii finali utilizatori ai mecanismului de contorizare netă au obligația instalării, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, a unui echipament de măsurare a energiei electrice la ieșirea din inverter;
- (13) În vederea promovării energiei distribuite și încurajării investițiilor în capacități mici de generare a energiei electrice din surse regenerabile:
- a) mecanismul contorizării nete a energiei electrice, conform art. 39, este aplicat până la 31 decembrie 2026;
 - b) în termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali pot depune o cerere pentru obținerea statutului de autoconsumator de energie din surse regenerabile, în condițiile prezentei legi;
 - c) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, începând cu 1 ianuarie 2027, face uz de prevederea de la art. 39¹, alin. (4), prin elaborarea analizei comprehensive de estimare a impactului utilizatorilor contorizării nete și autoconsumatorilor, asupra rețelei. În condițiile cuantificării unei sarcini disproporționate semnificative pentru sustenabilitatea financiară a sistemului electric, Agenția stabilește tarife specifice pentru utilizarea rețelei a fi achitate de utilizatorii contorizării nete și autoconsumatori, în raport cu energia electrică injectată în rețea sau în raport cu capacitatea de generare deținută. Agenția poate revizui analiza comprehensivă efectuată în conformitate cu această prevedere și art. 39¹, alin. (4), odată la 12 luni.